

2 NOV. 1943

Mappe 41
Eksp. 126
1943
Nr. 126 — 3 ÅRG.
O.V.

4324

NYHETENE FRA LONDON TORSDAY KL. 18.30 :

Ostfronten. Det siste kommunike fra Russland opplyser at russene har brutt den tyske motstand på sør-fronten mellom Dnjeprbyningen og Azov-havet, og forfølger den slagne fiende. Russene har i dette området rykket fram 17-30 km og erobret 50 tettbeboede steder. Nordvest for Melltopol foregår den russiske framrykking meget hurtig. De siste tyske tropper ved jernbanen til Saporosje er nå fordrevet og det ble meldt i går at russene hadde rykket 30 lenger vest over Nogajsk-steppen mot nedre Dnjepr.

spørsmål har vært ført. Stalin har mottatt den britiske utenriksminister, sir Anthony Eden, i nærvær av britiske og amerikanske militærstyrker. Blant de ting som har vært i forgrunnen ved drøftelsen av behandlingen av de tyske krigsforbrytere.

Jugoslavia. Dagens jugoslaviske kommunike melder at Jugoslavene har et godt tak på alle de områder som de i den siste tid har erobret. Fra Bosna blir det meldt at tyske angrep mot de befestede områder er slått tilbake med store tap. I Slovenia er angrep fra motoriserte tyske avdelinger avsluttet. I Montenegro pagter heftige kamper. - De kroatiske quislinger har nå sammen med tyskerne opprettet et informasjonskontor for krigsfanger, noe som tyder på at tyskerne for fremtiden vil ta fanger og ikke som hittil skyte dem. Samtidigvis henger dette sammen med at de jugoslaviske styrkene etterhånden har tatt mange tyske fanger og har truet med represalier.

Italia. På vestkysten har den britiske 5te armé nord for Volturno rykket videre fram og intatt byen Realdo. Lenger øst har amerikanerne drevet en kile inn i de tyske stillingene. Ved Adriaterhavskysten har den 8de armé full kontroll over bruhodet ved Trignoelva. Hovedstyrken kommer fra havet og et par andre mindre bøyer inne i landet.

Tyrkia har besluttet å trekke tilbake sin Roma-ambassadør. Dette er den tyrkiske regjerings svar på det tyske krav om at alle diplomaten skal flytte over til den "republikansk-fascistiske regjering" i Nord-Italia.

Allierte bombeangrep i går igjen da tyske flyplassene i Grækenland og på Kreta. Det blir meldt at de britiske tropper på øya Kos er trukket tilbake.

Britiske destroyere har senket flere tyske skip i området ved Dodekanesene.

Stillehavet. Kampane på de nordre Salomonøyene fortsetter. Kraftige amerikanske bombeangrep har i de siste dager satt tre større japanske flyplasser i dette området ut av funksjon.

Tyskland. Det blir meldt at den tyske rustningsminister Speer har store vanskeligheter med å skaffe seg de hundre tusen arbeidere som trengs i rustningsindustrien. Alle tyske barn må nå slutte skolen når de er 14 år gamle hvis deres fysikk er i orden. Det er meningen at de såvidt gjørlig skal orstatte de arbeidere som overføres til rustningsindustrien fra andre industrigrupper.

Journal de Genève opplyser at det for tiden er en omfattende krisje i Tyskland som følge av de store tilbaketrekkningene i Russland. Det er enda for tidlig å uttale seg om hvilke innenrikspolitiske konsekvenser krisen vil medføre, men retretten i Øst har voldt stor bekymring; og det begynner å gå opp for flere og flere at Wehrmacht alene ikke kan vinne krigen. Det går ikke i Tengden an å presse et helt folk til å alltid støtte opprører når dette folk styrer en liten klukk. Nazistene har vanskeligheter med å opprettholde disiplinen, og opposisjonen kommer oftere og oftere til uttrykk. I denne forbindelse kan det nevnes at flyvebladet "Die Opfer vom Berchtesgaden" har fått så stor sprengning blandt de tyske soldater i Tyskland at general Keitel forleden fant seg betydet til offentlig å ta avstand fra det i en krigkastningstale.

Tyskerne treffer allerede forberedelses til å flytte de rumenerne som bor østenfor Dnestr lenger vest. Befolknings i disse områder har fått beskjed om å gjøre seg reiseklare på det korteste varsel. De forbereder likeledes en flytning av alle fabrikker på Østsiden av Dnestr og de som ligger i en sone 100 km vestenfor Dnestr, dvs. i det østlige Bessarabia.

Hitlers plan om å få i stand en Balkanblokk har møtt sterkt motstand både i Bulgaria og Ungarn, og planen må sies å være strandet allerede. Bulgaria og Ungarn, og sannsynligvis også Romania, foretrekker å spille tilskuerens rolle og vil ikke delta i tyskerne forsvar av Sør-Europa.

Tremaktskonferansen i Moskva holdt sitt 10. møte i dag. Konferansen forløper meget tilfredsstillende til tross for at mange anselige

RETTELSE. "et snarlig tysk gjennombrudd" nederst på side 1, spalte 2, skal være "et snarlig tysk sammenbrudd".

LONDON - RADIO

NÅ MAN I ÅREVIS har vært beskjæftiget med å oppspore den fiendtlige propaganda, og med å kontrollere dens grunnlinjer og metoder for å finne det riktige utgangspunkt for ens egen etterretningspolitikk angrep og forsvar, da får man litt etter litt et omfattende kjennskap til fiendens hensikter i det små og i det store og lar seg sjeldent bindes noe på øret. Man oppnår så stor øvelse i disse saker, at man som oftest kan forutse hva følks London vil si eller gjøre i dette eller hvert tilfelle. Motstanden arbeider etter et bestemt skjema og ikkeartede spørsmålstillinger gir hos ham nesten alltid de samme reaksjonene. Når følks engelskmennene har tapt et slag eller endog et felttak, kan man være dessverre sikker på at de alltid oppfører seg på samme måte. Den uttrykksmåten de benytter ved dønslags lejligheter, forandrer seg ikke. Omvendt kan man altså slutte at de begynner å anse et spiss for tapt, når de begynner å bruke denne uttrykksmåten. Engang i tiden vil denne metoden komme til å bli en kunnskapens og erkjennelsens unikke tilde for spesialistene i folkespsykologi. I sitt studium vil de med forundring komme til å si fast, at engelsmennene egentlig ikke har hittil noe ordentlig nederlag i noe slag, enkel i noe felttak, i denne krig. Det dreier seg alltid om gikkende tilbaketog, eller de intok av strategiske grunner mere tilbaketrekkne stillinger, eller de konstaterer ved avslutningen av en tysk offensiv at de egentlig ikke hadde villet forsvara sine stillinger, at de bare hadde lokket nazistene i en falle, og at Hitler om kortere eller lengre tid ville finne at det ville bli meget ubehagelig for han å ha vunnet felttaket enn om han hadde tapt det.

Det må innstilles at man bare kan anvende en sådan propaganda overfor dat engelske folk. Hvis vi gjørde det samme med det tyske, ville man formodentlig ståe oss. Vi tyskere er i denne henseende overordentlig overindførlige. Den blotte antydning av et høp som ikke er blitt oppfylt i løpet av en overskuelig tid, blir tatt til opp av vakt folk. Det liker en realistisk etterretningspolitikk, det vender ikke sine bryte bort fra krigen og dens farer, men vil tvertom se den akkurat som den er. Anbefales med dat engelske folk. Det kan ikke leve uten illusjoner. Det må klare seg til forhåpninger, hvor vake og utsverje de enn er. Hvis du blir slatt i stykker av de militære begivenheter, oppkonstruerer du nye med en gang. Avisene kan servere det dumme og mest utrolige språk. England biter på det og blir ikke engang sint hvis dat allerede

den neste dag viser seg at det motsatte er riktig. Denne tilbøyelighet hos det engelske folk er naturligvis meget bakom for regjeringen. I det minste på kort sikt, og den passer i saardeleshed for Mr. Churchill's temperament. Overfor sine landmenn kan han lyve etter behag. Han kan fristes i denne last uten fare for å måtte stå til regnskap for den morgonen eller laveningen. Men han alltid rett. Det er ikke nødvendig å anføre eksempler på dette, hele verden vet det jo. Hvis han hadde setret på Kreta, ville han ha sett seg på sin høye hest og fylt luften med sine triumfsskrif, da han nå tapte, erklaerte han enkelt og likefrem at denne ujærestfrie by var militært ganske betydningslös, at Englands utsikt ikke var blitt det minste dårligere på grunn av nederlaget på Kreta, og at det snart ville gå opp for tyskerne hvilken klamp de der hadde fått om foten. Basta. - Tenke seg til om vi hadde uttalt oss slik før og etter et slag. Hva ville våre skattede medborgere da ha svart oss?

(Ovenstående artikkel er hentet fra "Das Reich" for 17/8 41. Forfatteren er dr. Goebbels).

KONG CHRISTIAN VIL SELV BÆRE JØDESTJERNEN.

Kong Christian har meddelt, at han selv og hans hus ønsker å bære den gode jødestjerna, hvis denne introduseres i Danmark. Kongens beslutning har vært stor beundring i England.

"Det er ingen tankestoff som den danske konge gjør," skriver Stork. "De jøder som gjikk under i Warszawa i kamp mot pionergruppen, forvandlet ghettoen til en festning. Nå har den danske konge forvandlet den gode stjernen til en flamme." Helt siden nazistene brøt seg inn i

Danmark har kon. Christen gjort for vane å besøke synagogen og tørre jødiske festligheter, skriver avisene videre. Nå er det skjedd onnå noe mere i Danmark: en kristen konge har forvandlet et skazmons merke til et stoltthets symbol.

TYSKERNE OG TONNASJEN. Etter at den tyske transitteringstrafikken gjennom Sverige ble stoppet, har man kunnnet høre og lese en del spesielle tesjoner om virkningene av dette på den tyske tonnasje situasjonen. Den vanlige oppfatning er at tyskerne i Norge snart skulle stilles overfor forsyningssvanser på grunn av tonnasje mangelen. Det faktiske forhold er at tyskerne ikke har manglet på tonnasje.

De tyske og tyskkontrollerte skip går nå bare i Østersjøen, Kattegat, Skagerrak, de norske kystfarvann og utenfor "festningens" nordkyst. I disse farvann sto den 1. juli, i følge meddelelser fra velinformerte sjøfartsråds, følgende tonnasje mangler til tyskeres disposisjon: Ca. 1000 tyske skip på omkring 2 mill. tonn, ca. 100 norske - for det meste mindre skip som befant seg i norske havner den 9. april 1940 - på til sammen 40000 tonn, omkring 500 danske på ca. 500000 tonn, ca. 150 finske på 400000 tonn og tilslutt ca. 180000 tonn hollandske og 120000 tonn belgiske, italienske og erobrede russiske skip. Dette blir til sammen ca. 3,6 millioner tonn, hvilket er tilstrekkelig for tyskeres relativt begrensede behov, selv om de sover en del spesialskip som f. eks. tankskip.

At innstillingen av transitteringen allikevel ble et meget folieleg slag for tyskerne, kommer altså ikke av tonnasje mangelen, men det faktum at sjøtrafikken mellom Tyskland og Norge er langt mer risikabel og tapsbringende enn den hundre presents sikre trafikk gjennom Sverige.

Det er i denne forbindelse tilstrekkelig å peke på det Svensk-norske pressenyttet meddelelse den 7. oktober om senkingen av et tysk troppetransportkorv utenfor den norske sørlandskyst, og den britiske flåtekjøringen mot tysk sjøfart utenfor Bodø-kysten. I London forutsier man ganske bestamt at den britiske blokade mot norskekysten snarest kommer til å skjerpes, da engelskmennene nå har kunnnet frigjøre krigsskip fra Niddahavet, og de tyske sjøfart på Norge er blitt av langt større betydning etter at transitten gjennom Sverige ble stoppet. Denne Londonspesulasjon er sikkert helt riktig. Nå er de tyske tropper nord for Narvik helt avhengig av den forsyningssløyfe som går langs den nordnorske kyst nordover fra Trondheim, og det er en linje som har mange sårbarer punkter. Til Mosjøen, muligens til Roma, kan forsyningene i noen utstrekning transporteres på Nordlandsbanen, men denne enkeltsporige og delvis svakt bygde banen har en begrenset kapasitet. Og under alle forhold må tilførslene videre sjøveien. Ved for eksempel Follesundsfjorden og i farvannene utenfor Bodø blir det mulig for de allierte på et gunstig tidspunkt å klippe av den tyske forbindelseslinje og dermed sette de tyske tropper i Finnmark og på "Ishavsfrente" i overhengende fare. På grunn av de forholdsvis store lagre som tyskerne har plassert i Nord-Norge ventes imidlertid ikke virkningene å bli merkbare før etter 4-5 måneds forløp.

I forbindelse med det tyske tonnasjeoppsæt blir en annen viktig sak påkøyes. På grunn av de store bombeskader i tyske havner er last- og losseanordningene mere eller mindre ødelagte, og skipene blir ofte 1-2 ganger i flere uker. Men vot med bestemhet at malabiter fra Narvik har ligget opp til 4-5 uker i en nordtysk hamn før å bli av med sin malast. Denne vanskelighet har naturligvis ikke i ytterligere grad etter transitstoppet. Den transport som før gjikk på svenska Jämtbanen, må nå dirigeres over andre eller mindre ødelagte tyske havner.

I og med at malabrikken over Luleå av forskjellige grunner har minsket sterkt i det siste, får trafikken over Narvik tilsvarende økt betydning for tyskerne. I Narvik ligger der betydelige mengder malm. Tapet, så at tyskerne i flere måneder har mulighet til å utske more enn det som blir transportert fra Kiruna - hvis de allierte

tilsluter et malstrømmen fra Norge til Tyskland fortsetter. Flåts-
skipskonvoi mot Bodø og skipfartens i forvermena utenfor Bodø har delvis
sees som et tøn på dette.

En tysk tonnasmangel skulle altså ikke tvinge tyskerne til å gi opp Nord-Norge, slik som det antydes i forskjellige telegrammer fra London. Hvis en slik evakuering skulle foretas, for øyblikket er det ikke meget som tyder på det - er det ikke mangelen på skip men de innskrake-
de muligheter for å anvende skipene som blir den avgjørende faktor.

I følge følgende opplysninger har den tyske tilbaketrekkning av tropper og materiell fra Norge, som tidligere er blitt omtalt i telegrammer i den svenske presse, pågått uavbrutt siden den 15. august. Den 15. september regnet man på et underrettet hold et antall soldater som var trukket tilbake, var 20.000. Nå anslår man dette tall til det dobbelta. Dette alene er fullert intat tøn på en forestående evakuering av Norge, slik som påpekes i en del utenlandske aviser. Saken er den, at de tropper som er trukket bort fra Norge bare har bestått av folk som tidligere har ligget ved Østfronten og nå sendt til Norge for rekreasjon og oppsattelse av nye enheter. Samtidig har de naturligvis utgjort en strategisk reserve for forsvarer av Norge, men behovet av soldater på Østfronten i Syd-Europa er sikkert så stort, at mindre viktige krev må skytes til siden.

Man bør merke seg, at kystforsvaret i Norge ikke har sviktet på et eneste punkt. Dette kan tas som et bevis på at tyskerne ikke har fått hensikt å oppgi Norge uten kamp. Forlydender fra Norge forteller at Falkenhorst energisk har avlyst den tyske overkommandos krav om flere soldater. Etter dette skal man ha kommet til et kompromis, hvorved de tyske styrker i Norge skal reduseres ned do nivå "forsvarsstyrker", mens de egentlige forsvarsstyrker skal holdes intakte.

Så lenge den tyske slagflåte ligg i Käfjord i Alta, kan man heller ikke tro på noen evakuering av Nord-Norge. Men kanskje kan en alliert blokkade av tilførselen til den norske del av "nordkalotten" tvinge de tyske krigsskip til åpen kamp? Den videre utvikling av begivenhetene i Nord-Norge er sannsynligvis avhengig av utgangen av denne kampanjen (SD).

NYHETENE FRA LONDON SØNDAG AFTEN kl. 18.30.

Østfronten. De russiske styrker på det sydlige avsnittet av fronten rykket igår videre fram og erobret 150 km brede struk. I dagens kommunike meldes at russerne i løpet av det siste døgn er avansert 35 km langs det Asovske hav, og at de i dag har inntatt byen Genitsjek, som behørte venstre Øst fra til Perekop. Lenger nord står de 40 km fra denne by. Russiske fly og artilleri angriper og bærer velen foran dem. Tyskerne viser forbildest motstand, og har kastet inn store styrker tanks og infanteri i slaget. Motgangene er blitt slått tilbake, og de russiske tropper er rykket mellom 5 og 8 km fram i syd- og vestlig retning. - Den kjente militærkronikkler Max Werner skriver om disse russiske seire at de viser at de må er slutt på den tyske militære sekt i Russland. Tyskerne har ikke lengre noen sammenhengende front, de må kjempe i flere adskilte avsnitt. Fremrykningen i Melitopol-Krivoy Rog er dermed truet med å avskjære de tyske tropper på Krim, som da ikke har annet å gjøre enn å forsøke å unnsinne sjøfarten eller å kjempe til utslottelse. Fremstøtet avskjærer også den sydlige del av fronten fra fronten fra Kremensjuk og nordover. - På midtfronten holder det sterke russiske press de tyske tropper bundet, som så hårt trenges på sør-fronten. I Lenigrad-avsnittet gjør russerne forbredelses til offensiv. I selve byen hersker det en helt ny stemning, det er ikke lenger tale om planlegging av byens forsvar, men om virkelige offensive tiltak.

Tromsøkonferansen i Moskva. Tromsøkonferansen har nå holdt sine avsluttende møter, og en offisiell kongressjøring om de resultater man er kommet til vil bli gitt i løpet av et par dager. - I går holdt Stalins en middag på Kreml til ære for Hull og Eden. Til stede var bl.a.

ambassadører, representanter for de tre landes legasjoner og den britiske og amerikanske ambassadør. Middagen var en vennlig og verdig avslutning på de vennskapelige forhandlinger som har vært ført. Fra russisk side ble der utbragt skål for Montgomerys 8. armé, for president Roosevelt og statsminister Churchill, og fra amerikansk og britisk side ble det sagt for de stridende russiske seire og fremgangen ved fronten i Øst.

Meldinger om de gode resultater fra konferansen i Moskva har satt litt preg på den politiske virksomhet i Balkan-landene. I Ungarn har de to kameratene holdt en rekke møter, hvor det er gitt en oversikt over landets stilling. I Bulgaria er det fattet beslutninger om og talt for en styrkelse av hjemmefronten. - Situasjonen på Balkan i denne forbindelse er blitt kommentert i Finland. Den finske krigskasting uttaler at Bulgaria og Romania nå bare kan spille faktorernas rolle. Ungarn arbeider for å undgå politiske komplikasjoner og militære konflikter.

Sydfronten. Dagens kommunike fra Italia melder om fortsatt fremgang både for 5 og 8. armé. Den 5. armé er rykket nordover og har inntatt flere strategisk viktige høyder med utsikt vestover. Den 8. armé har hatt fremgang i noen avsnitt og har kjempet seg framover i vanskelig terrng. Omfattende patruljeverksomhet fortsetter i dette avsnittet, men stort sett blir operasjonene hemmet av dårlig vær. - I natt ble Gonja bonket for annen natt på rad, og stålverker, jernbanemaster og flyplasser i flere andre byer ble angrepet. Ingen tyske jagerer gikk opp til forsvar ved noen av angrepene. Tre allierte fly vendte ikke tilbake. - På Kreta ble tyske flyplasser angrepet av fly fra Mitt. Østen i natt, og høyrene på Naxos og på Kos ble også bombet. 4 tyske fly gikk i natt til angrep på alliert skipstraf i Middelhavet. 2 av dem ble skutt ned. To andre fly er skutt ned under andre operasjoner, to allierte maskiner gikk tapt.

Den kjente vitenskapsmann Croce har gjort seg til talsmann for innførelsen av den demokratiske styreform i Italia under konferansen som blir holdt i Napoli i disse dager. Marsalk Bedoglia er ankommet til byen, og fhr. utenriksminister Sforza deltar også i forhandlingene. Representanter for de seks politiske partier i Italia er til stede, og sjefene for den britiske og amerikanske centraladministrasjon i Nordafrika oppholder seg også i Napoli.

Flyangrep. Britiske jagerbombefly har i går angrepet leger og tårbrikker i havnen i Charbourg, og har også bombet en flyplass like utenfor byen. De angripende fly møtte ingen motstand fra fluktige jager, og alle maskiner vendte uskadd tilbake. - Noen få tyske fly flytta inn over sydvest-England og viste seg over London-området siste natt, to av dem ble skutt ned.

Ett norsk og et britisk krigsskip senket forrige stund et tysk fartøy utenfor Bessaker i Trondelag. Det britiske skip ble utsatt for angrep fra luften og måtte forlates. Besetningen ble tatt opp på det norske fartøy som vendte uskadd tilbake. - I Trondelag moner man at 17 skip i kystfart mellom Trondheim og Bodø skal være senket siden transitten gjennom Sverige ble stoppet.

Jugoslavia. De jugoslaviske friskear er vunnet ytterligere terng i Øst-Bosnia. I løpet av det siste døgn har de drept 1300 tyskere i kampen, og her tvunget dem til å trekke seg tilbake.

Nye arrestasjoner i Norge. Ved 16-tiden i går bøygde tyskerne med massearrestasjoner i Trondheim. Ca. 100 personer ble tatt, de fleste av dem ble satt håndjern på, og ble ført til Vollen kretsfengsel. En hel del fanger er tidligere blitt overført herfra. For to som greidde å unnsinne, ble det øyblikkelig tatt gisler.

8 NOV. 1943

LONDON - RADIO

Moskøkonferansen. I går ettermiddag kl. 18 ble det første kommunike sendt ut fra tromsøkonferansen i Moskva. Det heter her at alle viktige spørsmål er blitt besluttet ved særlige diskusjoner. I en rekke spørsmål er det blitt truffet endelig avgjørelse, mens andre vil bli gjengenstand for drøftelse i spesialkomitéer eller vil bli avgjort ad diplomatick vei etter hvert. Det hørset full engasjert blandt medlemmene, om at det største og viktigste tilbak var å få ende på krig, en så hurtig som overhodet gjørlig. I samråd med militære rådgivere ble det truffet beslutninger om militære aksjoner, og man er kommet fra til planlegging av felles krigsoperasjoner, som dels allerede er under forberedelse. - Det hørset ikkeledes full enighet om at et intimit samarbeide mellom de fire store nasjoner som sto sammen i den felles kamp mot Tyskland også var nødvendig etter at denne kamp var avsluttet, og at dette var den eneste måte å sikre verdensfreden på. Den kinesiske ambassadør sluttet seg helt ut til dette program, og undertegnet en erklæring om internasjonal samarbeide etter krigens.

- Det ble besluttet at det skulle opprettes en interalliert komité med sete i London, som skulle behandle og undersøke alle europeiske spørsmål etter hvert som de meldte seg. Komitéen skulle være en forløper for en internasjonal organisasjon som skal opprettes etter fredsslutningen, og hvor alle nasjoner som bygger på landenes selvstendighet kan delta på like fot. Det ble envidere truffet beslut-

OFFENSIVEN MOT BALKEZ

Frontlinje pr. 3/11 -1943

Mappe 41
Eksp. 127
Årg. 1943
O. V.

4325

Nr. 127 - 3 årg.
Onsdag 3 november 1943.

er fra Dollis menig å etablere en spion- og angivelsesstasjon i Stockholm. Vi minner om en annen beryktet angiver som er flyttet til Stockholm. Det er Heigo Johnson, tidligere innbygger av Quick Bar i Oslo. Han driver nå restaurant "Regnbågen" i Stockholm.

NY TYPE TYSKE SOLDATER

En krigskorrespondent forteller, at den femte armé har møtt en ny type av tyske soldater, nærlig 16-17 års gutter, som er et fryktelig eksemplar på det Tredje Rikets oppdragelsesmetoder. De patrøffes først ikrinsvis i de såkalte Hermann Göring-divisjoner, og er nærlig 1000 støtende antall enn de var på Sicilia. Samtige allierte offiserer, som har forbørt fanger av denne kategorien, beretter at de aldri har møtt noe lignende blandt de eldre tyske soldater. Guttene er innopdødt med Hitlers hatpropaganda om hærresens overlegenhet, og det er ingen tvil om hvem som er de ansvarlige for en rekke av de umenneskeligheter som er blitt begått. Kvinner og barn i byer, som har haft Hermann Göring-regimenter på besøk, kan det så bare ha vært for noen timer - har fått erføre hvilken ånd disse soldater beherskes av. De er fanatiske og umenneskelige, forklerer en høyere officer. De ville blitt behandlet som sykne i civiliserte land, forteller en annen. Forhørsoffiseren forteller, at guttenes i stedet for å være skytter ut propagandatoller i bastei hitlerstil, og til og med skytter av sine skjundheter. De er ikke særlig gode soldater, for de bryter sammen hvis de får noen større motganger.

NYHETENE FRA LONDON TORSDAY KL. 18.30,

Flyangrep. Britiske bombefly angrep i natt den viktige tyske industriby Düsseldorf i Rhineland. De første meldingene fra toktet går ut på at angrepet var meget koncentrisk og virkningsfullt. Samtidig ble København angrepet av en mindre styrke britiske bombefly. Mosquitos bombet mål i Ruhr og Rhineland, mens andre maskiner la ut mindre langs tyske skipsruter. Jagerfly angrep flyplasser i Frankrike, Holland og Belgia, dessuten skipsfart utenfor den nederlandske kyst. Nesten 1000 amerikanske fly deltok i et angrep mot Wilhelmshafen i går. Det er det største og kraftigste dagslys-angrep som hittil er utført i krigen. Bare 5 bombe-fly og to av de eksporterende jagerne gikk tap, mens 34 tyske jagerne ble ødelagt. 200 andre amerikanske maskiner bombet andre mål i Frankrike, Holland og Belgia. I løpet av siste døgn var totalt 2000 allierte fly i aksjon over Tyskland og tysk-okkupert område på vestfronten, bare 30 av dem vendte ikke tilbake. 53 fiendtlige fly ble ødelagt. Nøen få tyske fly kom inn og slapp noen bomber over Øst-England.

I går natt var Messerschmidt-fabrikene i Wittenberg-Neustadt, 50 km sør for Wien, gjenstand for et voldsomt angrep av amerikanske flyvende festningsbatterier med base i Middelhav-området. Dette var det første tokt den nylig opprettet 15. amerikanske flyarme foretak, og det meldes i dag at det har vært meget virkning fullt, idet mer enn halvdel av fabrikkene er gjort ubrukbar. De flyvende festninger hadde kraftig motstand av tyske jager og måtte kjempe seg gjennom sterk sperrefeld. Etter dette angrepet er det amerikanske flyvåpen kommet sterkt i forgrunnen. I Amerika bygges de nå fly av nye typer, etter hvort som flybasene rykker nærmere til fiendtlige mål ved nye landeveismuligheter, stiger behovet for fly med større bombelast og mindre aksjonsradius. Av de 8300 fly som ble produsert ved de amerikanske fabrikker i oktober er en stor prosent slike tunge maskiner.

Russland. I Syd-Russland er den tyske linje fra Krivoi Rog til Sebastopol nå splittet av en stor kile. De russiske styrker rykker videre fram etter inntakelsen av Perekop, og har gjenerobret ytterligere 50 steder i dette området, deriblant B. Kopan som ligger 32 km sydvest for Cherson. De står nå bare 24 km fra Aleski som ligger på Dnjepr-østbredd like overfor Cherson. Nogalsk-steppen er nå så å si misset for tyskere, kosakkene og den røde hærs flyvåpen forfølger den flyktende fiende så raskt at de stadig får hindret ham i å bidelegge de landstyrer han må trekke seg ut av. - Inne i Dnjepr-kilen er de tyske stillinger blitt forverret,

tyskern yter fortsatt forbikret motstand uten å ta hensyn til de store tap. - Tidlig korrespondent skriver at de flyktende tyskere også forsøker å redda seg over Dnjepr er påført enorme tap, og at de har etterlatt seg uhyre mengder av krigsmateriell, av klædt og mat. Skogene er fulle av russiske gerillastyrker, som tar meir givende av funger blandt de tyskere som flykter fra sitt utstyrt. Om kampane på Krim føreligger det ingen meldinger i dag, tyskene sterter at de har styrke nok til å forsvare halvøya. En militær måssmann påpeker at de allierte først er kommet over Krim, her de flyplasser som både ligger 650 km fra oljekilden i Ploesti og Bukarest. Romania har avgjort å skaffe skip til utskipningen fra Krim med den begrunnelsen at det allerede er senket 2 rumenske skip i Svartehavet. -

Sydfronten. I Italia er det fortsatt fremgang for begge de allierte armeer. Etter å ha inntatt Mastino-kammen inntatt flere viktige høyder lengre nord. På midtfronten rykker deler av den 5. amerikanske armé nordover, mens 8. armé trenger seg vestover. Det er ikke klart om 5. armé har når kommet i tross for tyskernes. Den del av den 8. armé som opererer langs Adriaterhavets kyst har rykket fram, idet den har motstått kraftige motangrep ved Trigno-elven, har utvidet sine bruhoder og vunnet ytterligere terreng. - De allierte flystyrker fortsetter sine angrep mot tyske stillinger. Byen Zara på Dalmatiens kyst ble bombet i går, 11 keledes ble flyplassene på Krka og Cet og fartøy på havnen i Kyros angrepet. To av de allierte maskiner savnes, mens et fiendtlig fly ble skutt ned. - En stor fiendtlig tankbåt ble senket av en alliert patruljebåt, utenfor Elba i går morgon.

Dagens jugoslaviske kommunistiske melder at de jugoslaviske frikårer nå holder 4 byer nær Ungarns grense til tross for tyskernes kraftige angrep. Over Istanbul meldes i dag at frikårenes førstegang bruker fly i kampen mot tyskene.

Marskalk Badoglio, uttaler at han håper snart å kunne ha en oppgjøring etter folkets ønske. Grunnen til at dette ikke kan skje straks, er at personer som befinner seg i den del av landet, som er okkupert av tyskene, ikke kan innfinne seg.

På oppfordring fra Mr. Churchill i underhuset, en reddegjørelse fra Albaniens stilling etter krigen. Vi ønsker, uttalte statsministeren, å redda Albanien fra aksjens åk og la det gjennopstå som et uavhengig rike. Landets grenser vil være gjenstand for drøftelse under fredstørhendingene.

Det franske utvalg i Algier holdt i dag sitt første møte. Det er det første skritt i retning av gjennopprettelse av franske institusjoner, og det første møte ble holdt i anledning av Moskva-konferansen. De Gaulle åpnet møtet, og uttalte blant annet at avgjørelsen av betydning for Europa ikke kunne treffes uten Frankrikes medvirkning. Tross Frankrikes ulykkelige skjebne var Frankrike hva det ville være: en stor nasjon. I alt består utvalget av 84 medlemmer, derav 40 fra hjemmekontoret i Frankrike, representanter for de franske underjordiske bevegelser i hjemlandet. De generalene de Gaulle og Giraud innfant seg til møtet, var alle 45 som til da var ankommet til Algier til stede. Flere av medlemmene har meldt at de er underveis.

Stillehavet. I det sydvestlige Stillehav har allierte bombefly hindret japanske angrep mot Salomonøyene ved å senke 15 japanske skip og ødelagge 85 japanske fly ved Raboul på New Britain i går. Av de senkede skip er 3 destroyere, 8 handelsskip og 4 kystfartøy. To tunge japanske kryssere ble skadet. 57 fiendtlige jagerfly ble skutt ned og 18 andre ødelagt på bakken. De alliertes tap var 9 bombermaskiner og 10 jager. - Marindepartementet opplyser at 10 japanske skip til er senket av amerikanske ubåter.

10 NOV. 1943

LONDON - RADIO

FOLKERETTEN OG OKKUPASJONEN AV NORGE

(3)

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

51

52

53

54

55

56

57

58

59

60

61

62

63

64

65

66

67

68

69

70

71

72

73

74

75

76

77

78

79

80

81

82

83

84

85

86

87

88

89

90

91

92

93

94

95

96

97

98

99

100

101

102

103

104

105

106

107

108

109

110

111

112

113

114

115

116

117

118

119

120

121

122

123

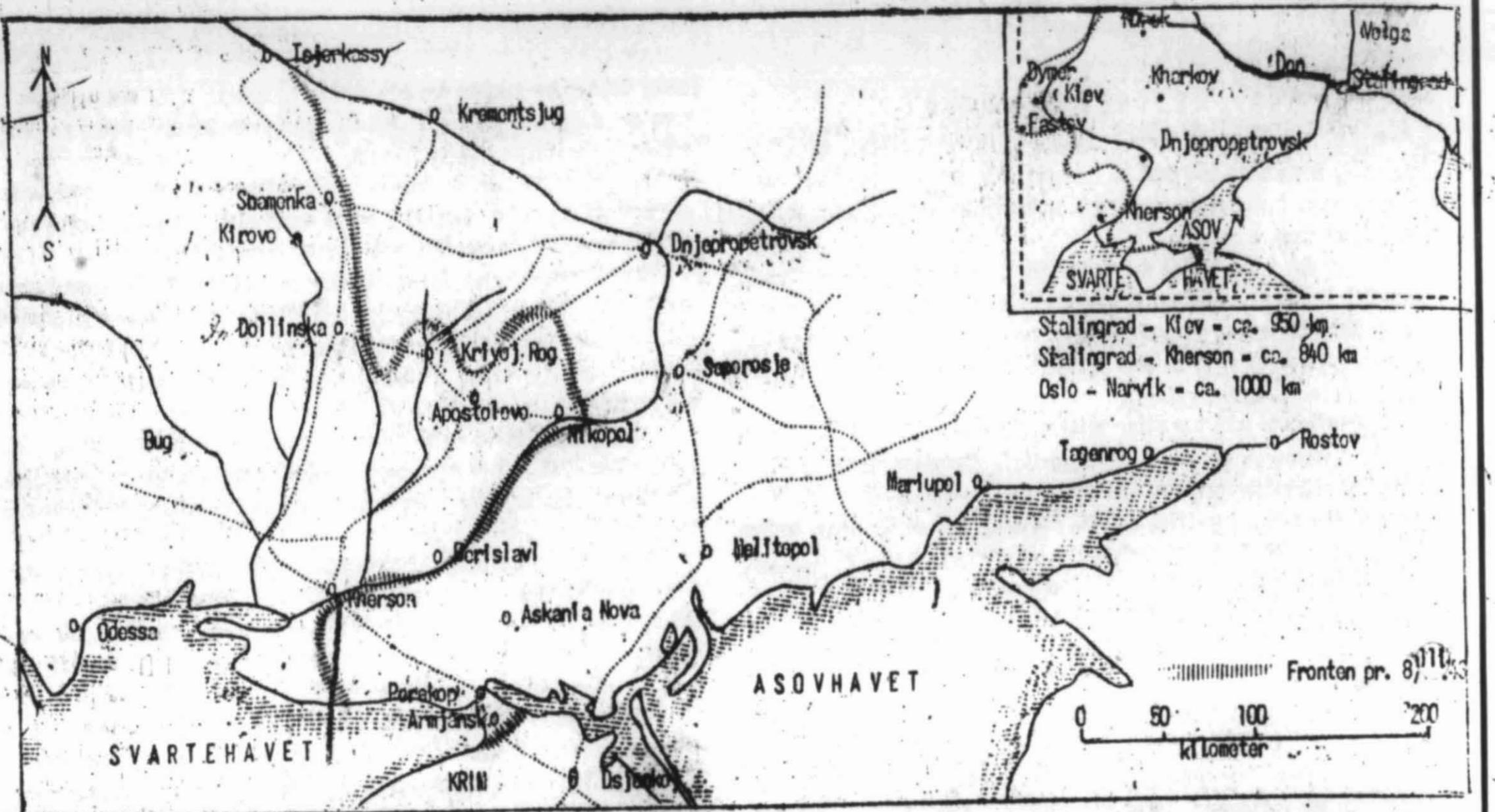
124

125

126

127

Mappe 41
Eksp. 130
Årg. 1943
O. V.
Jfr.

I den blifte det meldt at de russiske troppene er rykket videre mange kilometer på den andre siden av byen. De har inntatt byen Fastov, hvorved jernbanen mellom Kiev og Krivoi Rog er blitt avbrutt. Videre er Vasylkiv, 30 km sørvest for Kiev, blitt erobret og flere stasjoner på jernbanen til Polen og Romania. I syd har russene sett seg fast på Kerch-halvøya etter noen dagers kamp. Nord for byen har de opprettet et bruhode som er 10 km bredt og 7 km dyp, og som de holder tross for tyske motangrep. Fra Ankara blir det meldt at to halvfordige tyske ubåter som ble bygget på verftet i Nikolajev er blitt overført til Galatz i Romania. Det blir meldt om viktige framstøt på nord- og midtfronten. Under fremstøtet vest for Novel er Krasopolje inntatt og jernbanestasjonen Kljostitsji, 50 km fra grensen til Latvia. - Tyskerne har ørkjert at de vil forsøke Krim, men innrømmar at den er fullstendig isolert. I en missstell tysk solding heter det at Krim er avskåret, men ikke omringet, så tyskerne har anledning til å opprettholde forbindelser fra sjøen. Det heter videre i meldingen at de tyske troppene på Krim er godt utrustet, og at det ikke på denne måten skal kunne framkalles en situasjon som betydd en fare for de tyske tropper.

I dag feirer russene 20 års dagen for den russiske revolusjon og i den anledning er det strømt inn lykkeksninger til det russiske folk fra alle de allierte land. Høyskikk Stalin ga i en tale en oversikt over det siste års begivenheter og meddelte at russene var gått fram 500 km på midtfronten og 130 km i syd, og hadde bortfødd omtrent 2/3 av de generaler som hadde vært besatt av fienden. Tyskerne har i løpet av året mistet 4 mill. offiserer og manige, derav 1.800.000 falne. Den russiske ambassadør i London uttalte på et møte: De slag som den røde armé har rettet mot fienden har myset fundamentet for Hitlers krigsmaskiner. Tyskerne befinner seg i en alvorlig krise og fordeker å forlengre krigen i høp om å unngå det endelige nederlag.

Stalin kom i sin tale inn på Russlands og de allierte lands freidid og fremskrev betydningen av Moskva-konferansen som hadde styrket komiteen skapt mellom Russland, Storbritannia og De forente Stater. Han uttalte at de britiske og amerikanske operasjoner på sydfronten og bombardementene av Tyskland var av den aller største betydning. Tidspunktet for åpeningen av front nr. 2 er ikke så fjern, og den vil i betrekkelig grad framskynde seieren.

Stalin nevnte også de frem punkter som dokker retningslinjene for de alliertes etterkrigs-politikk: 1. Omverlæringen av de europeiske folks nasjonale stater, 2. Retten for de enkelte folk til selv å bestemme sine staters politiske struktur, 3. Avstraffelsen av krigsforsbrytere, 4. Fjernelse av mulighetene for et nytt tysk angrep, og 5. Opprettelse av et politisk, økonomisk og kulturtelt samarbete mellom de europeiske nasjonene, grunnet på gjencidig tillit og til gjensidig støtte. Stalin sluttet sin tale med å si at det ikke ville være så lenge før de allierte stater og den Karelske republikk igjen var befridd og utt alt et lenge leve de britiske, amerikanske og russiske tropper, og død over Nazi-Tyskland.

Sørfronten. Den 8de armé har erobret en rekke nye høydedrag og har konsolidert sine tidligere vunne stillinger. 7 nye landsbyer er inntatt. Den 8de armé har rykket framover 8 km langs en 125-km-bred front. På den 8de armés front raser det heftige kamper. Tyskerne har sendt store forsterkninger til de styrker som står overfor den 8te armé.

Vatikanet kringkastet i går en melding om de bomber som ble kastet mot Rom. Det ble ikke nevnt noe om flyets nasjonalitet. Fra Nordafrika blir det opplyst at undersøkelser viser at ingen allierte bombefly var over dette området fredag natt.

Fly fra Mellomosten har gjort nye angrep mot havner og flyplasser i Egeerhavet. 3-fly gikk tapt.

Utenriksminister Eden ble i går kvald mottatt av kong Faruk av Egypt. Kongen mottok også den tyrkiske utenriksminister.

Flyangrep. Amerikanske flygende festninger angrep i morges mål i Vest-Tyskland. Nærmore enkeltheter foreligger ikke. Mosquito-fly angrep i natt mål i Vest-Tyskland. Britiske fly angrep mål i Holland, Belgia og Nord-Frankrike. Alle fly vendte velberget tilbake. Under et dagtokt i går ble jernbaner, transporter og oljetanker i Nord-Frankrike angrepet og minesveipere utenfor den franske kyst. 3 fly gikk tapt. Det var en del tyske fly over Storbritannia i natt, deriblant også over London. Bomber som ble kastet voldte en del skade, og befolkningen hadde noen få offer.

LONDON - RADIO

Nr. 130 - 3 års

ONSDAG 10 NOVEMBER 1943.

RETTSLINJEN SEIRER I NÆRGE

Norges Justisminister, statsråd Terje Voll, som før nydelig oppholdet i Sverige, har i en tale til nasjonna i Stockholm berikt etterkrigs-situasjonen i Norge. Sørlig rettslinja han forteller om er provisorisk forslag til rett som er blitt utført i løpet på det siste års tid. Etterkrigs-situasjonen er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 1943. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 1944. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 1945. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 1946. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 1947. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 1948. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 1949. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 1950. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 1951. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 1952. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 1953. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 1954. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 1955. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 1956. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 1957. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 1958. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 1959. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 1960. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 1961. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 1962. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 1963. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 1964. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 1965. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 1966. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 1967. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 1968. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 1969. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 1970. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 1971. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 1972. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 1973. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 1974. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 1975. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 1976. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 1977. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 1978. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 1979. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 1980. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 1981. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 1982. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 1983. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 1984. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 1985. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 1986. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 1987. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 1988. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 1989. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 1990. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 1991. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 1992. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 1993. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 1994. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 1995. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 1996. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 1997. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 1998. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 1999. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2000. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2001. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2002. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2003. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2004. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2005. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2006. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2007. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2008. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2009. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2010. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2011. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2012. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2013. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2014. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2015. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2016. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2017. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2018. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2019. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2020. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2021. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2022. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2023. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2024. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2025. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2026. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2027. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2028. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2029. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2030. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2031. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2032. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2033. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2034. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2035. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2036. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2037. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2038. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2039. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2040. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2041. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2042. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2043. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2044. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2045. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2046. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2047. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2048. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2049. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2050. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2051. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2052. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2053. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2054. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2055. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2056. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2057. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2058. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2059. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2060. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2061. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2062. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2063. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2064. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2065. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2066. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2067. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2068. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2069. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2070. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2071. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2072. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2073. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2074. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2075. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2076. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2077. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2078. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2079. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2080. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2081. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2082. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2083. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2084. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2085. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2086. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2087. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2088. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2089. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2090. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2091. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2092. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2093. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2094. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2095. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2096. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2097. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2098. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2099. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2100. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2101. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2102. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2103. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2104. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2105. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2106. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2107. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2108. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2109. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2110. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2111. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2112. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2113. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2114. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2115. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2116. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2117. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2118. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2119. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2120. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2121. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2122. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2123. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2124. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2125. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2126. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2127. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2128. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2129. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2130. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2131. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2132. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2133. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2134. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2135. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2136. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2137. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2138. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2139. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2140. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2141. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2142. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2143. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2144. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2145. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2146. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2147. Det er ikke forslag til rett som er blitt utført i løpet av 2148.

Mappe 41
Ekspl. 131
Arg. 1943

NR. 131 - 3 ÅRG.
O.V.
Jfr.

FREDAG 12 NOVEMBER 1943

LONDON - RADIO

19 NOV. 1943

Astheggen er i juli-sokkelen i det okkupertes Norge bittet sett til 4,5 millioner dager. Det kommer til å bli et vansklig etterkjemperdrama og et sammensmoltet det okkupertes og det fri Norges finanser. -

NYHETENE FRA LONDON TIRSDAG KL. 18.30.

Statsminister Churchill holdt i dag i Underhuset en tale i anledning av tiltredelsen av den nye Lord Meyer i London. Han begynte sin tale med å minne om hva han hadde uttalt ved samme anledning for tre år siden. I november 1940, uttalte statsministren, at vi sto helt alene mot de tyske bombingene av vårt land heller ikke jeg anledning til å gjenta overfor de land som var overfalt av Tyskland, det britiske feltet om ikke å oppgi kampen for disse land igjen var befridd for sine overfallsmenn. Jeg ser i dag ingen grunn til å modifisere dette mitta. - Han ga deretter en oversikt over det siste års krigsresultater. Nesten unavbrutt er våre tropper gått fra seir til seir. Sammen her de britiske og amerikanske tropper erobret Sicilia, Sardinia, Corsica og 1/3 av Italia. Vi har tatt knokken på ubatnryggen som er til så ut til å være den største fare. Vi har tilføyet de tyske byer som er centrum for rustningsindustrien knusende skader og tilføyer dem stårra slag som i forbundet med andre tyske truppar først til avgjørende begevener i den europeiske kamp. I alle disse kamper, sa Churchill videre, har sjus, til lands og i luften, har vi hatt æren av å spille den største rolle. Men jeg er ikke bare stolt over vår store allierte i Øst-Europa, men glad over den russiske hærs storartede og stormende fremgang fra Volga og over Dnjestr, hvorved de har gjenerobret mer enn 2/3 av det område som var besatt av flanden. De har påført den tyske militærmakt en hårdt stift som meget mulig kan vise seg å være dødig. Vi og våre allierte har gjort og gjort vårt beste for å bringe seirens i havn. De britisk-amerikanske bombingene mot Tyskland vil nok ha vært den primære årsak til Hitlers styrets fall. Men vi skal ikke glomme at det ikke i hele verden hadde vært mulig å skaffe noen militærorganisasjon som kommer opp mot den røde hær, og at det ikke en gang i tiden av noen år ville vært mulig å danne en slik i noe annet alliert land. - Statsminister Churchill omtalte resultatet av Moskva-konferansen som gjennomgått og resor da tre lands representanter og utenriksministrane Molotov, Eden og "den gale" Sir Hull som flyttet langt på sterke vinger. Konferansen løvet godt for freden etter krigene, for gjennombygningen av de misshandlet land etter krigene. - Langt ute i sin tale kom statsminister Churchill inn på muligheten for en snarlig fred. Det er mange, uttalte han, som tror at slutten på krigen er nær. Jeg håper også at det skal visse seg at de har rett. Hvor sånn framover må betyr more lidelse for de besatte land og ikke byrder for gjennombygningsarbeidet etter krigene. Jeg for min del, sa han, går ut fra at året 1944 vil være kulminasjonen i den pågående verdenskrig. Året vil bli det hardeste og vanskligste for de vestlige allierte land og det kostbareste hva angår menneskeliv. Måndag et eller annet uventet gledelig som vi ikke har rett til å rogne med skulle inntreffe, vil året 1944 bety sorg for mange engelske og amerikanske hjelmer. - Ufallset av krigen er vist, men vi har ikke rett til å se bort fra den mulighet at Tyskland ennå kan angripe andre byer på en eller annen måte. Vi må være beredt på å yde store ofre og visse sterk vilje og godt mot. - Ikke bare Tyskland, men også Japan skal tvinges til betingelsesløs overgivelse.

Til slutt kom Churchill inn på arbeidet etter krigene for gjennombygning av de tapte verdier, og hva som skulle til for å sikre verden fred og frifheit. -

President Roosevelt holdt i ettermiddag en tale i anledning av 44 nasjoners undertegning av en erklæring for opprettelse av en inter-

nasjonal forbund for gjennombygningen etter krigene. Dette 44 nasjons er representanter 80% av verdenes folk som gjør det klart for fred og frifheit.

Nestfronten. Etter inntakelsen av Kiev fortsetter russene sin framrykning fra byen nordvestover, vestover og sydover. En stor russisk styrke som rykker nordover, har nådd et punkt 80 km nordvest for byen. Det russiske framstøt vestover nådd i går Kikerov, og gjør i dag videre framstøt mot det viktige fjernbeneknuspunktet Shcheltsj. I sydlig retning fra Kiev har russiske tropper rykket 60 km sydover fra byen og er nå en direkte trassell for de tyske styrker i Dnjestr-buon. Melinger fra Kiev til dig sier at russiske jagerfly og russiske gevilkjærestyrker som opererer bak floden Dnjestr, vansklig gjør de tyske troppers flukt vestover i høy grad. - En avsnittet ved Novi har de russiske troppene slatt tilbake tyske antenkreg og er nå nattet frem til steder som ligger bare 40 km fra den tidligere polske grense og 50 km fra grensen til Lettland. - En del har tatt knokken på ubatnryggen som er til så ut til å være den største fare. Vi har tilføyet de tyske byer som er sentrum for rustningsindustrien knusende skader og tilføyer dem stårra slag som i forbundet med andre tyske truppar først til avgjørende begevener i den europeiske kamp. I alle disse kamper, sa Churchill videre, har sjus, til lands og i luften, har vi hatt æren av å spille den største rolle. Men jeg er ikke bare stolt over vår store allierte i Øst-Europa, men glad over den russiske hærs storartede og stormende fremgang fra Volga og over Dnjestr, hvorved de har gjenerobret mer enn 2/3 av det område som var besatt av flanden. De har påført den tyske militærmakt en hårdt stift som meget mulig kan vise seg å være dødig. Vi og våre allierte har gjort og gjort vårt beste for å bringe seirens i havn. De britisk-amerikanske bombingene mot Tyskland vil nok ha vært den primære årsak til Hitlers styrets fall. Men vi skal ikke glomme at det ikke i hele verden hadde vært mulig å skaffe noen militærorganisasjon som kommer opp mot den røde hær, og at det ikke en gang i tiden av noen år ville vært mulig å danne en slik i noe annet alliert land. - Statsminister Churchill omtalte resultatet av Moskva-konferansen som gjennomgått og resor da tre lands representanter og utenriksministrane Molotov, Eden og "den gale" Sir Hull som flyttet langt på sterke vinger. Konferansen løvet godt for freden etter krigene, for gjennombygningen av de misshandlet land etter krigene. - Langt ute i sin tale kom statsminister Churchill inn på muligheten for en snarlig fred. Det er mange, uttalte han, som tror at slutten på krigen er nær. Jeg håper også at det skal visse seg at de har rett. Hvor sånn framover må betyr more lidelse for de besatte land og ikke byrder for gjennombygningsarbeidet etter krigene. Jeg for min del, sa han, går ut fra at året 1944 vil være kulminasjonen i den pågående verdenskrig. Året vil bli det hardeste og vanskligste for de vestlige allierte land og det kostbareste hva angår menneskeliv. Måndag et eller annet uventet gledelig som vi ikke har rett til å rogne med skulle inntreffe, vil året 1944 bety sorg for mange engelske og amerikanske hjelmer. - Ufallset av krigen er vist, men vi har ikke rett til å se bort fra den mulighet at Tyskland ennå kan angripe andre byer på en eller annen måte. Vi må være beredt på å yde store ofre og visse sterk vilje og godt mot. - Ikke bare Tyskland, men også Japan skal tvinges til betingelsesløs overgivelse.

Dagens kommunika fra Jugoslavia melder at de jugoslaviske frontstyrkene har slatt tilbake tyske framstøt i Kroatia, og at de har inntatt en by til i Dalmatia.

Østerrike. Fra Istanbul meldes at det her funnet sted demonstrasjoner mot Hitler flere steder i Østerrike. Manfordet at regjeringen skulle trekke seg tilbake lykkes ikke. Det meldes at de tyske styrkene og det steile politi har hatt store tap under bekjempelsen av demonstrasjonene. Dagens Nyheters korrespondent i Østerrike skriver om opptøy i Wien, demonstrasjoner mot Hitler og rogne med skulde inntreffe, til året 1944 bety sorg for mange engelske og amerikanske hjelmer. - Ufallset av krigen er vist, men vi har ikke rett til å se bort fra den mulighet at Tyskland ennå kan angripe andre byer på en eller annen måte. Vi må være beredt på å yde store ofre og visse sterk vilje og godt mot. - Ikke bare Tyskland, men også Japan skal tvinges til betingelsesløs overgivelse.

Flyangrep. Engelske Mosquitos var over Vest-Tyskland i natt. De mistet ingen motstand fra tyske jagerfly, og ikke ett av dem ble skutt ned. 12 tyske maskiner kom inn over Øst- og sydvest-England i natt. De kastet noen bomber som dog ikke har rett til å skadeflygget. 3 av dem ble skutt ned. I går var britiske og amerikanske bombefly over Nord-Frankrike. Amerikanske styrkene har blitt ledet av tyske motorsyklistiske stridsjeger på en øy utenfor Grönland. Nå mener enkeltmenn at de er forstyrre forstyrre forstyrre ikke.

VI ERKLÆRER KRIK
MOT SVARTE BØRSHAIENE!

I de sistte månedene har de myordnede norske avisar drept en intens propagandist mot svarte børseshandelen, og det har vært fastsatt strenge straffer for å unndra varer fra den legaliserte omsetning og selge dem til høye priser. Tyskerne har også blandet seg inn i saken - forsiktig uten noe som heller ikke hjemmel i folkeretten og tyskernes innblanding har allerede resultert i en dødsdom, nemlig dødsdommen over kontorist Michaelis fra Berlin. Det er neppe tvill om at denne dom er helt urettmessig. Som de norske forsvarer hevdet skulle saken vært innbrakt for en norsk domstol.

Tyskernes og nazistenes straffebestemmelser på dette området er selsagt helt ulovliga, og vi behiver neppe berøre dem mer i denne sammenhengen. En annen sak er at vi her står overfor et stort samfunnsfelte, som delvis erklært "jøssinger" er opphavet til, selvom trafikken for en stor del blir drevet av NS-folk. Når disse "jøssinger" ikke blir anmeldt for sine straffbare forhold allerede i dag, er det fordi man kurer seg for å utlovere dem til sultne. Men det er riktig at de som enna sitter inne med lagre gjemmer på dem så lenge som mulig, ut fra den betraktning at neden vil bli onnæver. Vi vet ikke hvor lenge krigen varer; men så lenge den varer vil metforholdene bli stårra vanskellige. Dere som framdeles har noe på legger, må bare være klar over at dere ikke har forvaltet en formue for dere selv, men for hele folket. Under enhver omstendighet er det forbrytelsk å gjemme matvarer så lenge at de blir bedrevet. Dere må stårra holda et øye med oppbevaringsstødet og sørge for at benytte varene før de blir for gamle. Kan dere ikke selve ta avgjørelsen, så dere sikkert gjennomgå rød og velfladning.

Det er et viktig tema på svarte børsinstitusjonen vi vit til livs, den blodige utnyttelse av folks nødstilstand, den metodet at men i demokratisk midlertidige fravær selger til blodige priser varer som er livsviktige, uten at ytelsen står i noe rimelig forhold til godtgjørelsen. Det er på tide at det fra norsk hold blir sagt kraftig fra om dette! For det er dessverre ikke ut til å kjenne enda blant tyskere og quislinger dette uvesen florerer. Vi ser, det hver dag at mennesker som kaller seg gode nordmenn - ja de tror virkelig at de er det! - for pingers skyld utnytter sine medmenneskers nød, og tar 100, 200, 1000, jo flere tusen prosents fortjeneste. Men ikkevel skammer de seg ikke,

Denne mennesken handler i samhet ikke som gode nordmenn. De er på dette punkt ikke det spor bedre enn sine nazistiske læremønstre. De bør være oppmerksom på at deres forretningsfører kan bli revidert den dag vi får våre egne og fri domstoler tilbake. Det er ingen som vil ha medlidethet med dem.

SVERDSE AVISER SKILDRER TYSKLANDS STILLING
I MØRE FÄRVER

Den sveitsiske presse har i de sistte dager rapportert en hurtig og stark stigende spennin i Tyskland, bygget på autoritative informasjoner. Journal de Geneve gir i en oppslagsvekkende leder noen fakta til belysning av den vanskellige situasjonen i Tyskland.

Tre ganger i løpet av et par uker har Hitler vært nødt til å innkalte rikets ledende menn til konferansen. De første konferansen, som er blitt hemmeligholdt, fant sted i Potsdam i slutten av september og begynnelsen av oktober. Hva den tredje konferansen angår, så sendte DNB ut et kort telegram om denne. Det ble meddelt at riksminister Ketteler hadde sammenkalt en konferanse i der Führers hovedkvarter. I virkeligheten fant denne konferansen sted på et hotell i Bad Schachen i nærområdet av Lindau ved Bodensjøen. Konferansen pågikk fra den 15. til den 18. oktober, og stedet var hele tiden

men heller ikke NS-medlemmene kan som heller tilfredsstille sitt behov ved hjelp av sine særrettigheter, og de handler livlig på svarte børsen, der de kan betale godt.

En bonde nektet å selge noen varer som han hadde holdt unna fordi "kundene" ikke kunne betale det han forlangte, men så fikk han besök av NS-folk som gikk fra går til går for å høre om det var noe å få, og da solgte bonde, for de pruttet ikke. Han skal vi huske.

Det er dessverre enkelt som i likhet med ham utnytter neden for å berike seg selv. Disse mennesker gir ikke seg noe av sitt overskudd uten mot god betaling, de spør om hvem som kan betale mest ikke om hvem som trenger det mest. De er ikke villig til å yte noe av de ofre som betyr så mye i dag.

De fleste har bare mot for dagen, og de fleste lagre er forlenget tomme, men det eksisterer ennå folk som sitter inne med store lagre. De vot hva det vil si å være sultne, de har aldri manglet mat, og de skaffer seg det de trenger ved kjøp, bytte eller på annen måte. Disse mennesker skal huske at de ikke har stårra rett til den grøde jorden gir enn de som er sultne. Men det er riktig at de som enna sitter inne med lagre gjemmer på dem så lenge som mulig, ut fra den betraktning at neden vil bli onnæver.

Vi snakker her ikke om selve svarte børsinstitusjonen, hvilken med det manlig omsetning av varer som er umindret nazistisk kontroll. Vi snakker ikke om den alminnelige tutshandel mellom folk - man får kanskje en dag kjøpt litt smør eller egg utenom rasjonen, og ofte til rimelig høye priser. Det er all right. Det er svarte børsgrossister, svarte børseshandene, vi vil til livs; mellommennene som reiser rundt om i distrikten og kjøper ost for 15 kroner kile og selger det i byen for 50; det er de bønder som ikke kjenner samfunnsfellesskapet, men selger til høyastbydende, og som ikke tilhører med svarte børsprisene for å sikre seg at de får mest mulig.

En gave kan ha stor verdi, selvom den ser liten ut. Det er ikke mindst slik at hvis på ekte samfunnsfellesskap som sitter sitt preg på det daglige liv i Norge i dag. Det må kreves personlige offer av nært sagt hvilket eneste mennesko. Nettopp på dette punkt har det norske folk vist en onestående samfunnsfellesskap og solidaritet. Men det fins enkelt unntak fra denne regel, og det er dem vi vil til livs. Det er folk som utnytter neden til øgen vinninng, folk som av egoisme, sneversyn eller enkelhet bidrar sitt til at andre får det vanskellige. Det versto at enkelte av dem innbiller seg at de gjør en nasjonal innsats, skryter av den risiko de tar, og passer på å bli godt betalt for det. Det er mange andre som ikke en langt stårra risiko i Norge i dag, og som ikke får eller har utsikt til å få noen ennen godtgjørelse for sitt arbeide enn fønse og tortur.

Det er en historie om en mann som først på sitt års døgn kaffet sitt et stårra parti sukker på svarte børsen. I fjer-høgjenta han å selge forsiktig unna fra sitt lager. Han tok da 8 kroner pr. kg. I syltetiden regnet han med at sukkerten var støgt i verdi, og la på prisene, først til 10, senere til 12 og 15 kroner. I år var prisene oppa til 25 kroner. Denne mannen spurtet ikke om hvem som trenger sukkerten, bare om hvem som kunne betale mest. Da kunne han i hvertfall være stikket på at ikke kom dem til gode som led stårra nede.

Det har lenge vært vansklig med mat, ikke bare i Oslo og andre stårra og mindre byer, men også i mange byer, særlig i innlandsdistrikturene. Men kan en ikke tale om hungersnød, man folk føler seg sultne. 90% av det norske folk går omkring med en stårra følelse av sult. Folk taper i vekt, blir slappe, og klarer ikke å arbeide som før. Især i byene og i industriområdene er folk avhengige av et mattilfører. Det er en viktig gang gjennom de ordinære handelsveiene. Men faktum er at det har vært gitt 60 kroner for et kilo smør og at en rekke andre livsviktige varer, såvel matvarer som kler og sko, næsten ikke eller overhode ikke kan fås til normal pris for andre enn NS-medlemmar.

18 NOV. 1943

4466

Mappe 11
Eksp. 133.
Årg. 1943.
ONSDAG 27 NOVEMBER 1943.

NR 133 - 3 årg.

ng. Bjarne (?) Albrechtsen, lile fra Tromsøkanten, TII-15 års tvergsarbeid ble bl.a. diktør Peter Jørgensen, Astrid Hamner, Astrid Jørgensen, Karl Jørgensen, Simon Albrechtsen og Håkon Kristiansen. TII 12 års tvergsarbeid: ? Edvinsen, Ingvald Johansen, Einar Jørgensen, Bernhard Jørgensen. Og til 6 årt. Otto Olsen.

Sogneprest i Ullem, Johs. Smith. Sjø arrestert i sitt hjem onsdag sist uk. Ikke hans sønn. Videre er byråsjef i Sosialdepartementet Kj. Øksnes og tre sakretzører, bl.a. Minister Lipperts privatsakretor blitt anholdt. Utroligere to funksjonærer ved Universitetet er arrestert. Asbjørn Rudi er kommet ut fra Grini, inkludert skipshavet Gøteborg og Ernært, Bergen.

7 russiske krigsfanger måtte før en til slutt fra en båt i Stavern. De ble straks funnet, men den svende ble bort. Nå har tyskerne i beltning for opplysningsfører sin kan føre til erstatningen av den svende utløst 20 flasker brennevinseller 500 kroner. Annonse har vært her vifte-Mg stift i "Lervik Dagblad".

Arbeidet med gjennoppbygningen i Porsgrunn etter bombeangrepet skjedde fram. Skades er nå den ene satskogen ved Metallurgien ferdig og den andre ovenin vil bli ferdig i løpet av inntilværende måned. Det mener at arbeidet ikke går så raskt fra henden som tyskerne sierom vil det skal gjøres.

Ullmøre bispedagfinn Zillgmyer er blitt ansatt som leder ved Arendals Katedralskole. Da han skulle ha sin første time administrerte elevene i engelskende klasse. De svarte ikke på de spørsmål Zillgmyer rettet til dem. Da han saff og så på ham. Den tilfølgende dagen tilkallede rektor, der var bekjent med NS. Han truet elevene med at hvis demonstrasjonsene fortsatte, ville barnas foreldre bli straffet. Elevene er ikke begynt å svare, men fortsetter sin demonstrasjon ved å stenge for at de ikke får bedre karakter enn Ig i da jeg Dagfinn Zillgmyer underholder.

R Y K T E R

Gestapo har fordelt sine anstrengelser for å komme hjemmekonfronten til Uts, og har forsøkt en rekke arrestasjoner. Men de vil ikke få sin mål. - Vi har i den eller siste tid sett forferdende eksperter på et mån på en høy utroselig måte tillogget uskyldige innbyggere som er arrestert han tilgjengelig ikke har begått. Vi må på det minste kontrollere om en person har med rykter om dem som er arrestert - i da eller ikke. Helfeller viser rykten om ikke å medføre risikoen. Slike rykter kan bare skade dem som sitter inne.

MESTEREN FRA LONDON SØNDAG KL. 18.30.

Ostfronten. Russene fortsetter sin hurtige framgang, vestover etter frontlinjen av Stettiner front og anlegget 100 km øst og Tyskbyen er gjenombrutt i frontlinjen Klaj - Shtetlin. Ved denne kampen forayar nå langs hele jernbanen mellom Karosten og Berdissjov. Såvel russene som tyskerne fører fram store forsterkninger. Sovjetrusserne har nåd Yaltafronten, 45 km øst-nordøst for Karosten, og presser n. høyt på det viktige jernbaneknepunktet. Ved østfronten av Shtetlin fant russene store militærdepoter og mengder av automobilkjøretøy som tyskerne hadde måttet etterlate seg. - Ved Sartansk har russene inndelet nye kraftige sperrelinjer. - Fra kompono på Krim voldes det at foregår blodige kamper og utvisas en voldsom aktivitet i luften. Begge partene sikrer tilrikt seg luftverredømmet. Tyskerne har satt

byen Kertsj i brann, samtidig som de fører frem forsterkningene. Alle tyskere i Polen og Ukraine har fått ordrer om å vende tilbake til Tykland og ettersom av flyktninger sjø til Jomfrubanken er overlastet. Blant alle dem som nå følger er på vandringer - denne gang mot vest - er også de tusene som hører hjemme i de tyske landsbyene i byen. Romerne i Bassora vender tilbake tilbake til Roma.

Finnland. Det ser ut til at det er avgjort at tyske tropper skal trekkes ut av Finnland. Nye daglig lederlands korrespondent i Bern skriver at en slik overføring av general Dietrichs tropper ikke kan betrekkes som en utnyttingsprosess annen at sivilmilitær tilbaketrapping.

Luftangrep. Misrauto i Kjellerfly, nylig i Natt Berlin og andre del i Tyskland. Alle vinterde veibergjet tilbake. Amerikanske flygande festningsmer og Liberator bombefly eskortert av jagere angrep Bremen i går norges. 43 tyske flygjegs ble skutt ned, mens 15 egne bombefly og 9 jagere savnede. Freuds ble milt om angrep mot Berlin, Hannover og mell. i Ruhr-distrisit, ikke noe mell. i Frankrike, bl.a. i de franske Alper. Etter angrep britiske fly en tysk konvoi i munningen av Rhin og bominat transportet i Frankrike, Belgia og Nederland.

Sydfronten. Dagens kommuniko fra Italia melder at 8 armé har inntatt Aetosa på venstre fly. På venstre flyv har 5 armé hatt en del framgang og har bedret sine stillinger. 2 tyske infanteridivisjoner er kommet til Italia via forsterkningene til den sakkede vinbunnen i den Sanfard-soldaten i heis landet og blitt kraftig bombet. Kystjernbassen langs Rivieren til Genes er sprengt, inkludert Porto mortuus for Firenze, fruten solve Firenze. - Sikt. sjeknellingen i Nord-Italia-fortsettet. I Torino er kraftydet til den forvarende flyfabrikken sprengt i luften. I Milano er umotigelsestilstand innført. Ense-leidningen var bl.a. et en håndgranat nedsatt og eksploderte på Milans jernbanestasjon.

Jugoslavia fortsetter kompono million tyskerne og friskarmer uten opphør. I Østjugoslavia kompono fra kompono i sørvest-Europa ble inntatt et viktige forsyningssentral på Balkan var blitt brutt. Det to byer ikke ved grønse til Ungarn er blitt inntatt. Derved er den viktigste friskarmer Zadar, Budva og Rongra - ikke forstyrret. Vi mener ikke av disse byer ble det tatt 500 finger og ei sterkt hatt.

Det meldes om over 1000000 blittet Hitler-vernemester. De rumenske aviser oppfordrer folket til å holde hodet højt. Ungarns fiendt er allerede igjen i landet redde med å sende flere tropper til det-fronten. 1000 myndigheter er kommet til Wien, slik at det nå i alt er 30000 i byen.

Britiske og amerikanske flyvtyrkjef har angrepet Kreis, Rhine og Rhône, mens tyske styrker har angrepet Lorraine. Om klokken til 10.00 på den 20. nov. melder at de allierte styrker har gjort 1000 frost på det nordlige avsnitt, mens tyskerne har vunnet godt terrem i mittavsnittet.

I Libanon er det kommet til en kraftig kamp av den franske høykompani som har gått til erstatningen av maktabkjempen president og finansminister, bl.a. statsministeren. Den britiske regjeringen har protestert mot den franske forstørrelsen, og lett sin ambassade til oppe salen mot den. London forstørret at det hører til en krisen! Libanon såvel som andre steder hvor de allierte står, og møker et skritt den franske høykompani som har tatt strid mot de alliertes interesser. Det melder at den franske nasjonalkomite har sendt general Catroux til Beirut for å se seg av krisen.

Tyrkia. Den tyrkiske ambassade i Ankara harde fortiden en langvarig satsing med den tyrkiske utenrikseksperten Namandjoglu. Men han neppa ville når denne måltidet sattes i forbindelse med de engelsk-tyrkiske forhandlinger i Kairo.

LONDON - RADIO

SLOW DOWN !

På de aller fleste områder har den norske hjemmefront hevdet seg på en hundrengjeldig måte. Den innlitte motstand mot NS, høyesteretts holdning, Idrettsfronten, laerernes og ornestenes aksjon, det illogale arbeids- og nyhetsutgivning osv., det er alt sommets som vi kan være stolte av og som har gjort Norges navn hedret verden over.

Men det er ett punkt hvor den norske front innbyr til alvorlig kritikk, og det er et meget viktig punkt: arbeider for tyskerne. Her må det innrømme at vår holdning på ingen måte har vært tilstrekkelig over hele landet, her har vi meget få føre av mange andre okuperte land.

Kritikkem må rettes både mot de enkelte arbeider og mot flimsaene. Det har vært altfor mange som har vært altfor ivrig til å stille seg til dissesiden når tyskerne har truet arbeidskraft. Mens det i flere andre land har vært nødvendig å gå til å skremme tvingforskriftene for å skaffe folk til tyske anlegg, har vi i Norge gengått gange sett at folk har strømt til frivillig, lokket av fata lønninger - og det til sy med folk som har hatt sitt sikre levebrød fra før. Det er en del som mener det er forredet, for i en moderne krig er industriarbeiderne, miljøarbeidere, sjefører og lignende ikke viktige som infanterister. Hvor man som arbeider for tyskerne, frigjør en tysker som kan sendes til fronten. Hvert dagsverk på flyplasser og festningsanlegg bidrar til å trekke krig ut, fordi den styrker Tysklands motstandskraft. Hvert trinn viser oss produksjon for tyskerne - enten det er sengstoff eller aluminium - kan koste mange av våre egne og våre forbundsfellers liv.

Et sterkt graverende tilfelte her vi har hatt må med vervingen av frivillige sjefører til NSK. Over 1500 har valgt meg. Lokket av penge lønningen, god mat, sigaretter trekker de i tysk uniform og blodar til å føde ut utrymmede kårer. Frivillig gjør det, når spørsmålet om man ikke ønsker konsekvens er det mest prekære av de problemene den tyske krigsledelse er stilt overfor. Det er høyfremmed. - Ikke alltid er såken så klar og enkel som i dette tilfelte. Hvis det gjelder svært nært arbeidere som ikke andre dørde kunne tynne til gode, er det ikke alltid lett å gi generelle direktiver. Det si till at verdenskrisen og en sværtighetsreaksjon for den enkelte hver langt sen skal gå med hensyn til å trenere og sabtere. Vi har hatt hensyn å ta til produksjon for vitale norske behov, vi har vært nødt til å innstille oss fra 9. april av på en langverdig kamp, hvor man ikke kan velge en desparasjonslinje, men har satset veldig risiko og offens.

Men dette må ikke bli en skjelkaskjul for dem som vil gå tyskeres side. Det gjelder da enkelte som det gjelder bedriftene. Det er dessverre ikke til å komme fra at mange firmaer ikke bare har unntatt at man risiko, men har vært skandelløst tjenestevillige. Mange har tydeligvis hengt til seg i norske tilders forretningsprinsipper, at det gjelder å holde produksjonen og omstilling best mulig opp, å yte den beste service, være konkurransedyktig og eksportført - dels i vannmessig forsvarens skygge og lejlighet overfor "kunder", dels i en alvorlig konkurranse med tyskene. Det gjelder også allerede eksisterende interessenter, dels (etter ofte) i granske torvelli lyst til å tjene penger. "Business as usual" - men vært land og tre fjeldsader av verden for øvrig står i kamp på 11. og 12. med herberget og undertrykkelsen, en kamp hvor hver dag koster strømmer av blod, svette og tårer. Hvordan kan de som gjør forretninger med tyskene religiøs se sine bankkonti vokse mot den begrund?

Det merkligste er kanskje at disse folk ikke fullt regner seg en god jessinger, gleder seg over de viktige nyhetene og spør dem, skjeller ut NS og tyskerne, sværtighetsfullt følger alle hjemmekonfrontens

perifer om disse demonstrasjonene eller boykott av konserter og teatre.

La oss endelig her holde det vi sent i et for deg!

Parolene er gode myk og svært skjønne følges. Men det er tusen ganger viktigere å redusere den tyske krigsproduksjon! Når det kommer til stykke er det naturligvis den tyske ledelsen inviterende til krigsdyrlig os vi går med blomst i knapphullet den 3. august og om Nationalitetsfront står tom - bare de får ut av oss maksimalt av mola, cellulose, fisk/elektrokjemiske produkter og befestninger. Det er det som er det vesentlige. Det er det som teller ved frontene.

Det er det som avgjør om vi skal få i v.o.r. - men ikke befridelsen skal koste 12 millioner utlendinger arbeidere i Tyskland i dag. Det sværer til mer enn den tyske hærs samlede mennekjøpsstyrke. Utan disse hjelpefolkene hadde Tyskland i dag vært beslektet. Og i de besatte land arbeider ytterligere millioner på millioner dørs og indretter for tyskerne, men til og med risiket og godt. Hvis arbeiderne ikke gjør på? De bygger murene og slitt øyet foran høyre og sterkere!

Vi er i krig, gjem aldri det! Egentlig er vi plikt dar ute, blandt dem som skal engasjere murene, når dem ned på lys og luft følger den siste linje. Det minste en kan forlange er vi i alle fall gjør hva vi kan for å svekle murene, ikke styrke dem.

Husk at du også er soldat, hvis du vil fortjene høyre av å være norsk. Et stort for at du kjører på den rette siden!

Tror i Fusk! Skoff! Skulk! SLOW DOWN!!

STUDENTENE SIER FRA

De departementet om ikke har gitt Universitetet reglementsmessig sikkerhet for at studenten ved de forskjellige fakultetene vil bli optatt etter sakkige kvalifikasjoner, og de myndighetsmøller ikke har hatt hensyn til fakultetenes alvorlige klage over arrestasjonene av en rekke universitetslærere og studenter, her studentene funnet det påkrevet å gjøre myndighetene oppmerksom på at de står bak fakultetene og de arresterte kamerater. Studentene har derfor sendt enkeltvis sendt inn følgende arkivering:

"Til Kirke og Undervisningsdepartementet,

I anledning av at 10 universitetslærere og over 40 studenter har sittet fengslig i 4 uker og har fått slirkingsbehandling i 6 måneder uten rettslig grunn, vil jeg uttale at jeg fullt ut slutter meg til fakultetenes arkivering i anledning av dette avsagnet mot vårt Universitet, og til hensittelsen om at de fengslede blir frigitt uten opphold."

Akjonen fikk snart tilslutning fra studentene på lærestedene og instituttene. Men det fins også studenter som ikke hører til studentene. Disse må opphørlig sluttet seg til og sende inn sin arkivering. De stilles til departementet, men kan henvise inn på universitetene. Ingen så skulle unna. Den dag kan saet komme da til å spør om hva du gjorde i denne situasjonen.

VARE LANSMANN PÅ GRINI

Behandlingen av fangene på Grini er for tiden varro og den har vært på lange. I tillegg til den 11 timer lange, horde arbeidsdager på slakt kontroll og undertrykkelsen, en kamp hvor hver dag koster strømmer av blod, svette og tårer. Hvordan kan de som gjør forretninger med tyskene religiøs se sine bankkonti vokse mot den begrund?

Mappo 7.
Eksp. 133.
Arg. 9X3
ONSDAG 27 NOVEMBER 1943.
Jfr.

ng. Bjarne (?) Albrechtsen, like fra Tromsøkanten, til 12 års tvergsarbeid ble bl.a. Morten Jørgensen, Astrid Hammer, Astrid Jørgensen, Karl Jørgensen, Simon Albrechtsen og Nåkon Kristiansen. Til 12 års tvergsarbeid: ? Edvinsen, Ingvald Johansen, Einar Jørgensen, Bernhard Jørgensen. Og til 6 år: Otto Olsen.

Sogneprest i Ultern, Johs. Smith, ble arrestert i sitt hjem onsdag sist uk, ikke hørs sønn. Videre er byråsjef i Sosialdepartementet K.J. Øksnes og tre sekretærer, bl.a. Minister Lippstrøds privatsekretær blitt anholdt. Utroligere to funksjonærer ved Universitetet er arrestert. Asbjørn Ruud er kommet ut fra Grini, likeledes skoleleder Geirg van Erpach, Bergen.

7 russiske krigsfanger miste livet til etan fra en båt i Stavanger. De ble straks funnet, men den øvende ble bort. Etter tyskerne i belteining for opplysningsmenn kan føre til arrestasjon av den øyende utløpt 20 flasker brennevinseller 500 kroner. Annonsen herom har virket. My gikk i "Lavik Dagblad".

Arbeidet med gjennopbygningen i Porsgrunn etter bombeangrepet skjedde fram. Meldes om den øvre nærlivsmann ved Metallurgens fabrikk den andre øyen til 111 fordig i løpet av innevarande måned. Det mener at arbeidet ikke går så raskt fra hånden som tyskerne glorm vil det skal gjøres.

Tilleggsbispedegfinn Zillgnyer er blitt ansatt som leder ved Arendals Katedralskole. Da han skulle ha sin første tids administrerte elevene i engelskende klasser. De svarte ikke på de spørsmål Zillgnyer stod til dem. De burde sett seg på ham. Den tilhørende bisken tilkallede rukke, der var bekjent med NS. Han truet elevene med at hvis demonstrasjoner fortsatte, ville barnas foreldre bli straffet. Elevene er nå bekjent å svare, men fortsetter sin demonstrasjon ved å si nej for at de ikke får bedre konkyler enn igjennom Degfinn Zillgnyer understøttet.

R.Y.K.T.E.R.

Gestapo har fordelt sine anstrengelser for å komme hjemmekonflikten til livs, og har forsøkt en rekke arrestasjoner. Men de vil ikke få sin mål. - Vi har i den øller siste tid sett forferdelige eksperimenter på at man på en høyest uforsiktig måte tillegger uskyldige menn som er arrestert håndslag du aldri har begatt. Vi må på det instansreste avsløre at det fører med rykter om dem som er arrestert - i de øller flest. Tilfelle viser rykterne om ikke å undra på diktatoren. Slike rykter kan bare skade dem som sitter inne.

NYHETER FRA LONDON SUNDAG KL. 18.30.

Østfronten. Russene fortsetter sin hurtige framgang, vestover etter innseilingen av Stalinske fronting angren. 100 byer og landsbyer er gjenintatt i frontlinjen Kley - Stalins. Ved sørssiden forutsettes nå langs hele jernbanen mellom Karosten og Berdissjov. Såvel russene som tyskerne fører frem store forstørrelser. & vjetresserne har nådd Vilkajensja, 45 km øst-nordøst for Karosten, og presser mot Rjukt på det viktige jernbaneknuspunkt. Ved ørkrimmen av Stalinske front russene står militærlagpter og mengdevils av autorkjøretøy som tyskerne hadde fått etterlatt seg. - Ved Sanktens her russene inntredet nye kraftige operasjoner. - Fra kampanje på Krim valdes det foregå blodige kamper og utvisas en voldsom aktivitet i luften. Begge partene sikrer å tilvirke seg luftverredet. Tyskerne har satt

byen Kertsj i brann, samtidig som de flyr fra forsterkningsgraven. - Alle tyskere i Polen og Ukraine har fått ordre om å vende tilbake til Tykland og sprennen av flyktninger blir at jernbanebanen er overbrakte. Blant alle dem som nå følger op på vandringer - denne gang med vogn - er også de tusen som ikke har hjem i de tyske lastebilerne i byen. Romerne i Bosnien vender tilbake tilbake til Roma.

Finnland. Det ser ut til at det er avgjort at tyske tropper skal trekkes ut av Finnland. Nye Dogdig Michalids korrespondent i Bern sier at en slik overføring av generalstabs tropper kan ikke betraktes som en uttynningsprosess annen som et sluttelig tilbaketog.

Luftangrep. Mislykket bombefly angrep i natt Berlin og andre byer. 1. Tyskland. Alle vinterde velberget tilbake. Amerikanske flygande festninger og Liberator bombefly skadert av jager-angrep Bremen og østre morges. 43 tyske jager ble skutt ned, mens 15 egne bombefly og 9 jageres savnes. Fredy ble skutt om angrep mot Berlin, Hannover og mellom 1. Ruhm-distrirket, ikke mot mellom 1. Frankrike, bl.a. i de franske Alper. Etter angrep britiske fly en tysk konvoy i munningen av Rhin og hamlet transporatet i Frankrike, Belgia og Nederland.

Sydfronten. Dagens kortsomme fra Italia melder at 8 armé har inntatt Atessa på venstre fly. 14 venstre fly har 5 av dem hatt en del fremskritt og har bedret sine stillingen. - 2 tyske infanteridivisjoner er kommet til Italia fra forsterkningsgraven til den sakkede vinterlinje. - Sørforstrekning i heile landet er blitt kraftig bombet. Kystjernbanen langs Rivieren til Genoa er angrepet, likeledes Porto med vest for Firenze, frakten salve Firenze. - Sørvestjernbanen i Nord-Italia-fortsett. I Torino er kraftydet til den sørvestlige flyfabrikken sprang i luften. I Milano er umotgjærligstendt innsettet. Kommandoen var bl.a. et en håndverket nyttslifte eksploderete på Milans jernbanestasjon.

I Jugoslavia fortsetter kampane mellom tyskerne og friskarne uten opphør. I Østjugoslavia komme fra kampane i sørvest-Europa ble midt et så viktige forsyningsstasjon på Balkan var blitt brutt, bl.a. to byer ikke ved grunnen til Ungarn er blitt inntatt. Derved er den viktigste forbundetles Zagreb - Budapest og Rongral - Wien forstyrret. Vi inntasjen av disse byer ble det tett 500 dager og ei sterk hette.

Det meldes om året uro blandt Hitlers værillstater. De rumenske aviser oppfordrer folket til å holde hodet hørt. Ungarns flukk forsvindes på sørvest-sjøen redigert at de som flere tropper til vestfronten. 1000 nye SS er kommet til Wien, sikkert at det nå i alt er 30000 i byen.

Britiske og amerikanske flytyrkirer har angrepet Krete, Rhodes og Cos, mens tyrkiske styrker har angrepet Kreta. Om kampanjen til Kreta på denne måten at de allierte styrker har gått litt fra det normalige ovennitt, mens tyskerne har vunnet godt terrenget midtveis.

I Libanon er det kommet til en krisi etter at den franske høykommissær har gått til arrestasjon av månblittkommisjonens president og bl.a. minstre, bl.a. statsministeren. Den britiske regjeringen har protestert mot den franske formannskapet, og lett sin ambassade til opp salen med den franske komiteen. London forklarer at det hersker ro og orden i Libanon såvel som andre steder hvor de allierte står, og peker ut at skrift den franske høykommissær har tatt strider mot de allierte Interessene. I dag melder at den franske nasjonalkomiteen sendt general Catroux til Beirut for å ta seg av krisen.

Tyrkia. Den tyske ambassaden i Ankara har fått fordeloen en langvarig satsing med den tyrkiske utenrikminister Manamandji. Men har neppe fullt når denne många satses i forbindelse med de engelsk-tyrkiske forhandlinger i Kairo.

SLOW DOWN !

På de aller fleste områder har den norske hjemmefronten hevdet seg på en hundrengående måte. Den innstillede motstand mot NS, høyesterettsholdning, Idrettsfronten, lærmernes og ungdommens aksjon, det illegale arbeids- og myntspredning osv., det er alt sammen innsats som vi kan være stolt av og som har gjort Norges navn hedret verden over.

Men det er ett punkt hvor den norske front finnbyr til alvorlig kritikk, og det er et meget viktig punkt: arbeider for tyskerne. Her må det innrømmes at vår holdning på ingen måte har vært alminnelig over hele landet, her har vi meget forskjellige holdninger.

Kritikken må rettes både mot de enkelte arbeider og mot firmaene. Det har vært altfor mange som har vært altfor ivrig til å stille seg til disposisjon når tyskerne har truet arbeidsløftet. Mens det i flere land har vært noksått å gå til de sterkeste tvangsmidstiltakene for å skaffe folk til tyske anlegg, har vi i Norge gengått en gang sett at folk har strømt til frivillig, lokket av fiske lønnings- og godt. Hva arbeider de egentlig på? De bygger murane og sitt eget fengsel høyre og sterkere!

Vi er i krig, glem aldri det! Egentlig er vår plikt der ute, blant dem som skal angris i øvre murane, ikke dem med på lys og luftafløyen til slike inn. Det minste en kan forlange er at vi i alle fall gjør hva vi kan for å svekle murene, ikke styrke dem.

Husk at du også er soldat, hvis du vil fortjene høyre av en vare norsk. Et stort for at du kjører på den rette siden!

Trinér i Fusk! Skoft! Skulk! SLOW DOWN !!

STUDENTENE SIER FRA

De departementet ønsker ikke her gjitt Universitetet reglementsmessig slikehet for at studentene ved de begransede fakultetene vil bli oppslatt etter sakkige kvalifikasjoner, og da myndighetene holder ikke her hatt hensyn til fakultetenes alvorlig klagje over arrestasjonene av en rekke universitetsleiere og studenter, her studentene funnet det påkrevet å gjøre myndighetene oppmerksom på at da står ikke fakultetene og de arresterte kommet. Studentene har derfor nedsatt et tilfelle med et følgende erklæring:

"Til Kirke- og Undervisningsdepartementet,

I anledning av at 10 universitetsleiere og over 40 studenter har fått fengslet i 4 uker og har fått silkesengsstraf for 6 måneder uten rettslig grunn, vil jeg uttale at jeg fullt ut slutter meg til fakultetenes erklæringer i anledning av dette svært urettferdig mot vårt Universitet, og til henvællingen om at de fengslede blir frigitt uten opphold."

Akjonen fikk kontinenten tilslutning fra studentene på lesesalen og instituttene. Men det fins også studenter som sletter hjemmen og lesene. Disse må unnhellig sluttet seg til og sende inn sin erklæring. De stilles til departementet, men kan ikke få inn på universitetene. Ingen må skulde unna. Den dag kan saet komme da vi blir spurt om hva du gjorde i denne situasjonen.

VÅRE LANSMENN PÅ GRINI

Behandlingen av fangene på Grini er for tiden verre en den har vært på lengre. I tillegg til den 11 timer lengre, hardt arbeidstid og slitt kost, har fangene må eksistere etter tysk militærloftet om kvelden før de stiller. En meget yndet kommando unntar eksersis osv. "Minogen", dvs. men må momentent koste seg på maven så lang men

LONDON - RÁDIO

DEN "NASJONALE" ARBEIDSINNSATS ..

Nazistmyndighetene har i den senere tid gått til nye drastiske utvanger til den såkalte "nasjonale" arbeidsinnsats. Bedrift etter bedrift stenges, arbeidere og funksjonærer skrives 100-prøsentig utbetalt for fienden. Tyskerne håper på denne måte å få villigere arbeidere. Det heter så vakkert at do som skrives ut nå skal avløse de "mann" som ble sendt ut før 6 måneder siden. Det er blank løgn. Administratorkretet har i et rundskriv meldt at da det er umulig å skaffe nye arbeidere som tyskerne forlänger, skal do gamle pålegg føres.

Alle vet nå at arbeidsinnsatsen ikke har noe med vår sjølberging å gjøre. Den er en motillisering, spesielt av de yngre årsklasser, imot vårt eget land. Samtidig betyr det krigsfangenskap for dem det rammer. Derfor må alle stå fast på parolen:

Ingen må melde seg til noen slags registrering. Ingen må møte fram etter innkallelse, det være til arbeidskontor eller legeundersøkelse, til avrakningstid eller arbeidsplass.

Norge er i krig med Tyskland, og det strider mot enhver god mordmanns samvittighet og mot hans plikt overfor landet å la seg bruke på denne måten. Dette er tilstrekkelig grunn til å nekte enhver deltagelse i den nasjonale arbeidsinnsats, og denne grunn bør den almennelige man først og fremst holdt seg til.

Det inviterer allmønster motstand. Etter at parolen ble sendt utifor har tusenvis sabotert utskriften. Særlig god har motstanden vært i og omkring Oslo. Tyskerne er selv klar over at arbeidstilsatsen hittil har vært en flåske. "Arbeidsmobiliseringen har vært fullstendig mislykket, når en ser på fremmøtet på arbeidsplassene," skriver Reichskommissær til Sosialdepartementet.

Heldigvis har det ikke vært vanskelig å si nei takk til de anbefalde forhold som bys: Sammenstuet i jernbanevogner og på overfylte hætor går transportene nordover til overfylte brakkeleirer. De "fri-villige" behandles som fanger både under transporten og etter at de er kommet frem. De sanitære forhold er de fleste steder ubeskrivelig, og maten utilstrekkelig eller bedryvet. Klær må man holde seg selv

Det er mange møter å vel seg unna på, og folk har i høy grad tett fantasiens til hjelpe. Men ikke alle utveier er tillatt. Nazistene bruker utskriyningen til å kylffe seg med offentlige tjenestemann som viser en røkrygget holdning. Men myndighetene har bruk for alle ~~slags~~ tjenestemann. Hvis ingen står opp til offentlige stillinger, er myndighetene avskåret fra å skalte en valgt med gode nordmenn som de vil.

Derfor er samtlige stillinger i stat og kommunale blokarter.

Parolen gjelder alle, fra toppen og ned til den ubetydeligste assistentstilling. Undtatt er bare leger og sykehospersonale.

Helt næringsslivet er etterhvert trukket inn i striden. Næringslivets menn må ikke vike tilbake for kamp! Alle rasjonelliseringsbestemmelser må saboteres og trønneres. Hjelp tilde floden med å skaffe nye turk! Hjulene skal gå i sta når tyskerne tar arbeidskraften. Ingen norsk næringssdrivende må medvirke til nazistenes regulering av næringslivet.

Men kampen mot arbeidsmobiliseringen må ikke bare føres av dem som direkte rammes. Døt ar om å gjøre at de som blir kastet ut i en kunstig arbeidsløshet hurtigst mulig blir absorbert igjen av det øvrige næringsliv. Her har bl. a. bündens enestående anledning til å vise at de er gode nordmenn. Enhver norsk mann og kvinne må avholde seg fra handlinger som kan fremme arbeidsmobiliseringen:

Ingen må ståke eller besøtte stilling som er ledig eller vil bli

1edig på grunn av arbeidsmobiliseringen. Ingen kvinne må ta arbeidet som normalt utføres av menn. Unge mennesker må ikke söke arbeide som normalt utføres av voksne. Ingen arbeidsgiver må ansette kvinner i stedetfor menn eller unge mennesker i stedetfor voksne arbeidere.

Du synes kanskje ~~at~~ hvor strønge krav som stillles deg. Men, stiller du ikke selv strønge krav til de som kjemper på utsfronten? Har du tenkt over hva det koster den menige russor å tvinge tyskene tilbake i øst. Har du tenkt over hvilken risiko den enklete flyveren på et bombetakt over Tyskland? Har du det, da skjønner du kanskje hvor lite det egentlig forlanges av deg. Kampon mot arbeidsmobiliseringen er den norske hjemmefronts viktigste krigsinnsat. Ennå er ikke kampanen slutt. Det er ureiktig å tro at vi må lønne oss av fordi krigen likevel er over innen en oversluelig framtid. Det må tvertimt kreves mere av hjemmefronten nå enn før, fordi den får stadig større betydning for sluttoppgjøret og fordi dens holdning idag kan hindre kasp når freden kommer.

UNIVERSITÄTSSTRICHTER

Representanter for svenska universiteter, högskolor och studentkårer har vedtagit denne sympatiuttalelse:

* Den krise som Universitetet i Oslo for tiden gjennomgår og som foreløpig har munnet ut i arrestering av et stort antall akademiske lærere og studenter, har sin opprinnelse i et krav fra dagens makthavere angående studenters adgang til Universitetet. Kravet innebefatter at det innføres en begrensning av adgangen til Universitetet på en måte som gjør det mulig å sikre studentene etter politiske synspunkter.

Vi undertegnede representanter for svenske universiteter, høyskoler og studentkår vil som vår oppfatning uttale at et system som samvittighetstvang og politisk påtrykk på unge studenter, er uforeligg med et universitetts oppgave som fri forsknings- og undervisningsanstalt. Vi føler i denne situasjon trang til å hylle våre norske kamrater i deres kamp for Universitetets frihet og uavhengighet.

Hilf von Hofsten, Rektor ved Uppsala universitet.
Einar Löfstedt, Rektor ved Lunds universitet. Hilding Bergstrand,
Rektor ved Karolinska institutt. Sven Tunberg, Rektor ved Stockholms
högskola. Curt Weibull, Rektor ved Göteborgs högskola. Sigvard
Wolontis, Ordförer i Sveriges förenade studentkår. Åke Larson,
Ordförer för Uppsala studentkår. Carl Göran Regnell, Ordförer för
Lunds studentkår. Hans Juncker, Medicinska Föreningens ordförer.
Folke Lyberg, Ordförer för Stockholms hittills studentkår. Carl
Sigfrid Linstam, Ordförer för Göteborgs förenade studentkår.

"Ekonoms Nyheter" skriver i sin ledar 2. november:

"Sveriges akademiske verden har sagt sin mening om de quislingske overgrep mot universitetets frihet i Oslo. Det er nu over fjorten dager siden en stor gruppe professorer og studentar ble fengslet fordi universitetslaererne vagret seg for å gå med på en ordning som skulle muliggjøre sikting av studentane etter politiske linjer. En slik ordning ville være en hån mot alt hva fri forskning heter, for vitenskapens løsøn er at sannheten er sann, hvem det enn er som uttaler den. I den and er det at rektorene ved de svenska universitetene og högskolorna samt ordförarna i

Mappe 71
Ekepl. 135.
Arg. 1943.
O.V.

4399

MANDAG 22 NOVEMBER 1943

brødre. For svensk tilknytning som for norsk betyrkningsmåte liggør det noe fullstendig fremmed i den tanken at uvedkommende hensyn skulle gis førstnærm framfor objektive kvalifikasjoner når det gjelder adgangen til akademisk undervisning.

Forsikret fra Quislingmyndighetenes side på å fremstille universitetslærernes stolte og enige protest som en streikeappell som makt-haverne var tvunget til å vedta forsvarsforanstaltninger mot, overbeviser ingen. Her foreligger helt klart og tydlig et initiativ fra det quislingske Kirkedepartementets side i form av det nye reglement som gir universitetets næststiske rektor rett til eneveldig å bestemme om studentoppaktingen. Det er Universitetet som er blitt tvunget til å vorge seg med de midler som står til rådighet."

TYSKERNE SKAL UT AV LANDET !!

En tale av statsminister Nygaardsvold.

Ved en utstilling som er blitt åpnet i London og som viser de forskjellige allierte lands innsats i krigen talte statsminister Nygaardsvold, hvoretter H.M. Kong Haakon sa noen ord. Nygaardsvold hylde den norske sjømannsstand og uttalte at det ikke gikk inn i krigen med på de alliertes side var vår handelsflåte som busto av omkring 1000 skip. Mange skip var gått tapt og mange sjøfolk hadde gitt sitt liv i kampen for å frøtt Norge. Han håpet hjemmekonten ikke ville glømme den innsats sjøfolkene hadde gjort eller de landsmenn som hadde gitt sitt liv for den folkes sak, enten det nå var på sjø eller land, ute eller hjemme de hadde gjort det. Målet er at tyskerne - selv de militære som de civile - skal ut av landet. Og når vi har fått dem ut, sa Nygaardsvold, så er tiden inne til å ta oppgjøret med de landsmenn som svek. Men det må foregå i lovlige former. I Bokernes Bok heter det, at honnør hører meg til. Men etter alt som de der hjemme har iført, har gjonnomgått, har mistot, kan jeg godt tenke meg at både den ene og den annen har samlet opp til slikt hat og en slik hevnstørst at han vil si til vår Herre: Men kjæro deg, kan jeg ikke få hjelpe deg lite grann i. Vi vet nå - både vi har ute og de der hjemme - at ikke alt var som det burde være før 9 april. Men etter det vi alle har opplevet siden da, så tror jeg vi ikke, enten vi hører til utefronten eller hjemmekonten er enige om at vi ikke hadde det bedre før 9 april enn vi har det nå.

tiske jagerfly angrep og skadet en del tyske småbåter utenfor de tysk-okkuperte Jersey-øyene i Kanalen. Ingen flerdelt fly kom inn over Storbritannia det siste døgn.

Østfronten. I går rykket de sovjetrussiske tropper i Smolensk-området vest for Rjotsja videre fram, og duno viktige by står nå umiddelbart for fall. Det kjempes allerede i utkanten av byen, og 1200 tyskere ble drept i gatekamper i går. De tyske troppene har nå borte en trang korridor øp for tilbakemarsj. Omringningen av Kirovgrad er nå næsten fullständig. Lenger nord har russene hatt framgang på begge sider av Prispets-elven. To viktige byer er gjenerobret i dette avsnitt, Tsjornobyl og Naroditsja - ved Prispets nedre løp. Mellom Shtomir og Festov har tyskerne sett i gang en kraftig offensiv, og har vunnet en del terräng. Det er ut også om det er de tyske divisjonene som skulle vært mod i forsøkt på å gjennomprette Dnjestr-fronten som nå er sett inn i dette avsnittet. Idet den første plan ble forpurret ved russenes erobering av Kiev. Tyskerne mener selv at denne nye offensiven skal kunne leda til gjenerobering av Kiev. - I Dnjestr-byen har de sovjetrussiske styrker hatt en del framgang sydvest for Dnjepropetrovsk.

Sydfronten. Nyhetene fra middelhav-området drojer seg vesentlig om de allierte flystyrkers omfattende operasjoner mot flerdelt baser. Tunge britiske bombefly angrep flyplassen Elasjë i nærheten av Aten, mens middelstore bombere gikk til angrep på flyplassen Kalimaki, likeledes i nærheten av Aten. Nå på Krata og Rhodos ble også bombet. Flere forbindelseslinjer bek fronten ble kraftig angrepet, og en flyplass syd for Livorno ble også gjemsøkt. 5 tyske fly ble skutt ned mot top av 2 egne maskiner. - Om kampene til lands melder dagens kommunike at 8 arme har slatt tilbake tyske motangrep, og at begge armeer har forbredet sine stillinger.

Om kampene fra Jugoslavia melder at de jugoslaviske fristyrker i går beseigret kullgruve som skaffer kull til en kraftstasjon i Beograd og til fabrikker utenfor byen. Et jernbanestog på linjen Beograd - Zagreb er sprengt i luften. I går ble 500 tyskere drept i hårde kamper om en by nord for havnebyen Split på Dalmatias kyst.

Schweiziske aviser melder om uraligheter i Grenoble. Franske piloter har utslettet byen, og ifølge svenske meldinger skal det være drept ca. 1000, både franskere og tyskere. Finske aviser forteller om 300-400 arrestasjoner i denne anledning.

Krisen i Libanon. Streiken i Libanon fortsetter framdeles, og franskemann patruljerer i gatene. Men ventet at general Catroux skal avgjøre en erklaring om kort tid. Den egyptiske konge understreker stadig Egypts vilje til å gjøre alt mulig for å gjennomsette ro og orden i Libanon. Prinsen leste i dag på vegne av kongen som framdeles er rekonsilient - trontalen i anledning av parlamentets åpning, og i denne ble dette ytterligere påpekt.

NYHETENE FRA LONDON TORSDAY kl. 16.30.

Da amerikanske flyangrep mot Norge. Tunge amerikanske bombefly er igjen gått til angrep mot Norge. Flyet som gikk i Oslo i dag kl. 11 og varte i 1½ time. Kjeller og Gardemoen ble angrepet av ca. 130 fly - hvorav 36 fly over Oslo. Flyene kom i tre bølger. På Kjeller var det ett feil treff. Alle brannbiler og disponibelt materiell fra Oslo er sendt oppover til de bombede steder. - Om angrepet tirsdag melder London at fotografier tatt etter bombingen viser at det er voldt stor skade på fabrikkene ved Knaben Bruber og på kraftstasjonen på Rjukan. - Etter hva det opplyses har hjemme skal antallet dødsfalle på Rjukan være 15-17.

Flyangrep over Vestfronten. Store britiske bombefly angrep i natt Wilhelmshafen, og Mosquitos gikk til angrep mot Berlin og andre mål i Vest-Tyskland. Ett fly savnes etter disse operasjoner. - Brit-

LONDON - RADIO

NR. 135 - 3 ARG.

Den polske legasjon i Stockholm har i november, på grunnlag av informasjoner fra sin regjering i London, utarbeidet den første fullständige oversikt over forholdene i

MASSEUTTRYDDELSLEIREN TREBLINKA

Byen Treblinka ligger i nærheten av jernbanelinjen Warszawa-Bialystok, noen kilometer fra Malkinia i en skogfull og sandet trakt. I 1940-åra tyskerne på de sandfulle slettene i nærheten av denne byen en koncentrasjonsleir - Treblinka A - beregnet på polakker som har befattet visse overtrødelser overfor okkupasjonsmakten. I mars 1942 begynte tyskerne å anlegge en ny leir, Treblinka B - i nærheten av Treblinka A. Denne leir ble bestemt til å være henrettelsesplass for jøder fra Polen og andre europeiske land. Under de forberedende arbeider ble polakker fra Treblinka A satt i virksomhet, sammen med jøder som var blitt fanget inn i de omgående distrikter. Disse arbeider pågikk til slutten av april, da leiren sentrale punkt; dödshus nr. 1, ble oppført.

Den nye leir - Treblinka B - ligger på sandete høyder med skog rundt om. Leirens areal er relativt lite, idet den utfører ca. 5000 ha. Massen er omgitt og holdent omgitt av en hekk, som er rikelig forsynt med piggtred. Leirens vestre grense utgjørs av sjæringen for et jernbanespør. Inn til dette spor har man bygget en plattform, hvorfra man kommer ut på en plass som rommer 2-3000 personer fra oppsamningsplassen ledet en skogsvei mot øst, og omkring 200 meter i rett vinkel. Denne vei leder til en stor bygning med særpreget utsyn: det er en uferdig bygning på ca. 40 meters lengde og 15 meters bredde.

Tyskerne begynte å oppføre denne bygningen først etter at avlivningene allerede var kommet i sving. De benyttet seg av jødiske håndverkere, som var valgt ut blant de jøder som var ført til Treblinka for å henrettes.

I følge et øyenvidnes utsagn ser bygningen slik ut innvendig: i midten er det en en meter lang korridor, og på hver side finnes 5 rom eller kamre. Hvert kammer er to meter høyt. Gulvet i hvert kammer er på ca. 35 kvadratmeter.

Esekusjonskamrene savner vinduer, men har dører ut til korridoren, samt noenlags luker på ytterveggene. Da Londonregjeringen mottok sin rapport, holdt man på å montere inn rør gjennom hvilke en vannslange skal til inn. Dette skal bli dödshus nr. 2.

Skogsveien fortsetter forbi bygningen langs den vestlige vegg inn blandt skogens trær og leder så fram til neste bygning, dödshus nr. 1. Denne bygningen ligger vinkelrett mot dödshus nr. 2. Det er et stenhus, meget mindre enn det første. Det består bare av tre kamre og et kjelerom. Langs bygningens nordlige vegg løper en korridor, hvorfra dører leder inn til kamrene. I kjelerommet finnes en stor kjøle for fremstilling av vanndamp, og gjennom rør som går inn i dödskamrene og som er forsynt med et rikelig antall åpninger, ledes den hete vanndamp til kamrene. Mens dette dödskamnet er i gang, er alle dører og luker hermetisk lukket. Gulvet i kamrene er dekket av terracotta, som blir meget glatt når det sprøyes over med vann ved siden av kjølehuset ligger en brønn, den eneste i innenfor. Det gjenværende terreng i Treblinka B er beregnet på graver for de myrdede ofre. I begynnelsen ble gravene gjort i orden av polakker som arbeidet i denne leir, men etter som avlivningene tiltok og behovet for graver økte, skaffet man spesielle gravmaskiner. Disse maskinene arbeider på dag og natt med å kaste opp kjempegravar. De drives av en dieselmotor, og dens knatter er den karakteristiske lyd i dödskamnen Treblinka B.

Vakt- og ekskusjonspersonalet er meget litlig. For befalet står en SS-mann med gendarmekapteinens rang. Hans navn er Sauvage. Historien vil aldri komme til å glemma ham. Av tyskere finns det i alt ti stykker, og av ukraiňere 30. Foruten denne tysk-ukraiňiske "Lagerschutz" finns det også jødisk personalet. I spissen for hver gruppe står en gruppedøler som tyskerne kaller "kapos". "Kaposen" får litt bedre mat, og for å skille seg ut fra de øvrige har de gule trakkede lapper fastsydd på knærene. Det hører til

sjeldenhetsens at dette jødiske personale kan holde ut mer enn ytterst kort tid på grunn av den urenneste og behandling det er gjennomgått fra tyskernes side. De blir stadig mishandlet og pisket, inntil de er blitt så svake, arbeidsføre at de blir skutt. I alminnelighet er det sjøen selv som er forbeholdt dette privilegium. Hver dag tar han seg en runde og velger ut sine ofre. På oppstillingen spør gjerne tyskeren dem hvem som mener at han ikke lenger kan arbeide fullt ut, og da går gjerne et par ut og anmelder seg for sjøen, og ber som en spesiell gunst om "bare" å bli skutt. I alminnelighet blir denne råde inviglig. Esekusjonsen finner sted på en særlig fred plass. Ofret står oppstilt ved randen av en grav, og sjøen skyter ham gjennom baknødet med en revolver. Neste offer må gå fram og kaste livet i graven, hvis det ikke er falt rett ned, og et tydelig etter at han dele sin forgjengers skjebne. Disse unge jøder er så utsabdel, så sjeldent nedbrukt, at de savner all lyst til å gjøre motstand, og tyskerne terror er så redselsfull, at den twinger dem til så fort som mulig å gjøre seg fordig med livet for å slippe å utstå mere umenneskelig behandling. I begynnelsen av september myrdet Treblinkas sjef personlig på en eneste dag 500 unge jøder, ved i tur og orden å skyte dem med gevær. Esekusjonsen pågikk fra klokken 7.30 om morgenen til kl. 3 om ettermiddagen.

Utfyllelsen av det jødiske personale skjer ved uttakring av de transportører som ankommer til Treblinka. Normalt kommer det to transporter om dagen: om morgenen og om kvelden, mens der under de perioder de aksjonen har vært særlig intens kan komme flere. Hvert togsett består av omkring 10 godsvogn. En del av vognene stopper på sporet ved oppsamningsplassen, mens de øvrige kjøres til side i påvente av at de første vogner skal bli tömt. Det gikk meget hurtig. De uttrittende og i høyeste grad enerverte mennesker trekker et lettelsens sulk når de kommer til oppsamningsplassen. De blir straks mottatt av det jødiske personale med "kapose" i spissen. De får oppdrett på jiddish om hva de skal gjøre. Kvinnene og barna får strels på inn i barakene, mens mennene blir tilbake på plassen. Når de ser seg omkring, får de på en høy stolpe se en plakat med teksten: "Achtung Wachschauer" (til tross for at det til Treblinka kommer massetransporter av jøder fra mange andre byer i det såkalte generalguvernement, og andre land i Europa). "Dere kan være rolig for deres skjebne", leses man videre. "Dere skal reise vestover for å arbeide, dere skal alle få arbeid, og deres hustruer skal arbeide med deres hushold. Men innen dere reiser videre må dere bade, og deres klær må avlives. Verdissaker og pengar blir dere mot kvittering levere her i kasoen, og etter badet og avlusingen skal dere få alt tilbake igjen."

Under den første perioden av myrdingen i Treblinka kom der ut på plassen en SS-offiser med et englekiktig, tillitvekkende ansiktstuttrykk og holdt en tale til de forsamlende med omrent same innhold som plakaten. Men da det etterhvert kom stadig flere transporter fra forskjellige kanter, og det gjaldt å tilkidle folkemassene fortset mulig, avskaffet tyskerne denne tale som unødvendig.

"Kapose"-stiller opp mennene i geledder på ti personer, lar dem ta av seg skoene og klærne, og gjøre seg klar til "badet", hvor en får til og med sov et stykke såpe. I mellomtiden kommer sorteringspersonalet og henlægger de avlakte klær. Øgså kvinnene og barna må kla av seg helt opp holdent.

Nå følger siste akt i Treblinkatrapedion: den terroriserte masse av menn, kvinner og barn begir seg på sin sistet vel mot det næst redselsfulle död som tonnes kan. Først går en gruppe med kvinner og barn, drevet fremover av stadige slag og puff fra tyskerne, som følger dem med pisker i høyden. Stadig hårdere drives denne gruppen fremover.

Kraftigere og kraftigere faller slagene. Kvinnenes skrik og jammer, tyskeres banning og skjellsord, bryter skogen stillhet. De ene individene har endelig forstått at de går mot döden. Ved inngangen til dödshus nr. 1 står sjøen selv med pisker i hånden og driver koldblodig kvinnene inn med vold. Gulvet i kamrene er helt slepe. Henneskene blir faller og kan senere ikke reise seg igjen, da nye masser med vold veltes

Inn over dem. De små barna kaster sjøføn selv over kvinnenes hoder inn i kamrene. På denne måte fyller ekskusjonskamrene helt og holdt, dørene stenges så helt hermetisk, hvoretter en levende kvelning av levende mennesker finner sted med het vanndamp som presses ut gjennom tallrike åpninger i rürene. Til å begynne med høres fortvilede, dempede og undertrykte skrik innenfra, som etterhvert stiller av, og etter 15 minutter er ekskusjonen fullbyrdet.

Nå kommer graverne tur, med rop og besvergelser driver de tyske til-synsmenn gravene til arboretum, som består i å ta ut likene fra ekskusjonskamrene. Graverne står ferdig foran lukene som åpnes, men intet lik faller ut. Under innvirkning av vanndampen er det av alle kroppene blitt liksom en eneste masse, holdt sammen av de myrdedes svette. Under dødskampens smertor de, innen de dro sitt siste sukk, filtrert sammen på en makaber måte til et eneste stort næste av amor og ben. For at graverne skal kunne trekke frem de enkelte lik, heller de kaldt vann over massen fra den nærliggende brønn. Da løses det ene lik fra det andre, og det går lett til å få dem ut. I alminnelighet er ikke likene forandret hva det ytre angår, bare hodet og ryggen har fått en litt farve. Under hugg og slag av tyskerne logger graverne opp likene på lemmor foran lukene, intil kamrene er tömt. Kroppene ligger i hauger som kjøtt av slakteri, og nå følger nedgravnningen. For befant gravene seg ikke ved dödshuset, og da kunne begravingen av de myrdede skje hurtig. Men ettersom ofrenes antall øket, ble grensen for gravene flyttet stadig østover, og det tar stadig lengre tid å slope dem fram til plassen for den evige hvile. Når hver enkelt grav er blitt fylt, dekkes gravene hurtig over med jord. I nærværet holder gravmaskinen på med å gjøre i stand nye graver.

Nøyaktig på samme måte skjer henrettelsen av mennene. også de drives langs denne skogsvei mot dödshuset. Mennesker reagerer på forskjellig måte overfor alt dette, mens de drives fram mot dödshuset. Enkelte leser salmer med høy stemme, andre forhanner Gud, men tyskerne rop og slag bringer snart hele massen til taushet. Av og til får ikke alle ofre plass i de overfylte kamrene, og da holdar tyskerne tilbak de gjennoblivne i skogholtet ved mordplassen. Disse mennskene ser og hører alt hva som foregår i og ved dödshuset, men allikevel kan man ikke spare et eneste øye på selvirhedsdriften hos dem. Dette er et tydelig bevis på den fryktelige terror som tyskerne utsetter sine ofre for.

Det nye dödshus er boregnet på henrettelse av 8 - 10.000 ofre. Hvis vi tar i betraktning, at Treblinka hittil har begravet to millioner myrdede jøder, eller det store flertall av de polske jøder, så oppstår det uoverkommelig spørsmål: for hvem har SS-folkene beregnet det nye dödshus, hvem skal utstøtte sitt siste sukk på denne henrettelsesplassen. Etter all sannsynlighet kommer de allerede igangsatte dödsmaskinor ikke til å funksjonere, så til å drepe bare jøder. Nå ser den polske befolkning skrekksynene av døden i dampkamrene i bynene, og man har allerede observert visse tegn på at den er blitt til virkelighet: etter et øyenvitnes beretning har tyskerne i den siste halvdel av august 1942 henrettet en skare polakker av ikke-jødisk rasé i dödshus nr. 1.

ØKET TERROR I DEN POLSKE LANDSBYGDEN

Fra Warszawa meldes den 29 oktober til den polske regjering i London at den terror som i ikke utstrekning hjensikter Warszawa, nå sprer seg over landsbygdene i generalguvernementet. I Krakow, Klejce, Radom og Czenstochowa gjennomføres massearrustasjoner og jakt på mennesker for å sendes til tvangssarbeide i Tyskland. I Warszawa utføres disse razziaene av tysk gendarmeri ved hjelp av Gestapo og Hitlerjugend.

I de sistre dagene av oktober måned ble ytterligere 35 personer, som var arrestert som gisler, henrettet. For mordet på kommandanten for fengslet i Parafak i Warszawa, en tysker som i vidt krets var berørt for sin grusomhet, ble der tatt 40 gisler fra samme fengsel og skutt. Til gasskamrene i Oswiecim sendtes av samme grunn 131 fanger fra Parafakfengslet, fra Lublin 800 fanger og fra fengslet Poniatowski i Lwow 2000 fanger.

ANGREPET PÅ KNABEN

Driften ved Knaben måtte innstilles etter luftangrepet i mars. Grubene ble holdt i krigsperiode hurtig satt i stand igjen, bl.a. ved at Sveriges Tøvera maskinutrustning. Molybdemalmen spiller en viktig rolle i den tyske stålproduksjon. Også Sverige har leidighetsvis fått leveranser fra Knaben.

Detaljerte rapporter fra det amerikanske angrepet på tirsdag viser at det ikke er rettet et hardt slag mot den tyske stålproduksjonen. Det amerikanske hovedkvarteret erklærer at bombingen var nogen vellykket. Det var ingen luftmotstand, slik at de flygende festningene gikk over målet flere ganger og sikret seg et godt resultat. I offisielle amerikanske kretsar erklærer man at molybdemalmen i Knaben anses for å være av større økonomisk og industriell verdi for tyskerne enn noen annen industri i Norge. Hele produksjonen anvendes av Tyskland, som praktisk talt ikke har andre molybdengruber. På eksperthold framholder man at det ikke finns noe som kan erstatter molybden ved fremstillingen av enkelte flydeler, som er utsatt for meget store påkjenninger. Den gruben som ble angrepet, er den viktigste av de 4 grubene som finns i dette området, og malmen fra alle grubene bearbeides her.

NYHETENE SØNDAG AFTEN

Østfronten. Torsdag aften ga marskalk Stalin en degradasjon som ble meddelt at byene Korosten og Rjutisja var inntatt av den røde hær. Dobbeltselen ble ført i Moskva med salutt og praktfulle feirverkerier. Russene fortsetter sin fremgang i avsnittet nordvest for Kiov, og de tyske tropper trønges tilbake og ut i Prjepot-sumpene. Etter at tyskerne klarte å gjenerobre Shitomir sen det ut til at de ikke har offensiv ikke har fremgang lenger. De tyske motangrep er slått tilbake av de sovjetrussiske tropper med svært tap for fienden, som ikke har hatt noen fremgang det siste døgn. - I Dnjepr-byen russer voldsmessige kamper. Nord for Krivoi Rog og ved Nikopol har russene hatt framgang, og det brukte de nylig opprettet ved Isjerkassi blir stadig utvidet.

Flyangrep. Nett til fredag gikk den største styrke britiske bombefly som mensino er flyvet inn over Tyskland til angrep mot Berlin og Mannheim-Ludwigshafen. Mengder av spreng- og brannbomber ble kastet, og store branner oppsto. Over Ludwigshafen var været klart, og store eksplosjoner ble faktisk. Tyskerne innrømmer at det ble ansett at skade i Mannheim. Over Berlin ble kastet mer enn 350 to-tonns bomber i løpet av en halvtim. Over 2500 fly deltok i tokten over Tyskland fredag natt, 32 av dem vendte ikke tilbake. - I natt ble IG Farbens kjemiske fabrikker i Leverkusen i Tyskland angrepet av britiske fly, tilkledes angrep britiske jager mål i Nordfrankrike og senket en vennlig trener utefor Calais. Tre tyske fly ble skutt ned av RAF i Blackbayukten. - En flertalls fly kom inn over Sydost-England i natt, en del flyv inn over Stor-London. De anrettet noen skade og en del mennesker ble drept. To av de angripende tyske fly ble skutt ned.

Sydfronten. Dagens allierte kommuniko fra kampane i Italia melder at 8 armé har inntatt 4 byer til i går, bl.a. Arci som ligger nord for Sangro-elven. Krigskorrespondent melder at 8 armé rykker fram nord for Agnone, som er inntatt, og at tyskerne ikke har svært tap nord for b. Fra 5 armé front meldes om tilsvig patruljearbeidet. Jernbanen til flodens stillinger og mål i Nord-Italia er blitt angrepet fra luften.

Fra Bulgaria meldes at de bulgarske jernbanebalderne har nektet å stoppe jernbanen etter at den ble beskadiget etter det allierte luftangrepet mot Sofja for en uke siden.

(Grunnet dårlige lytterforhold er nyhetene i dag dessverre ikke så utførlige som ønskelig).

LONDON - RADIO

FOLKET UTEN FRYKT

Redaktør Bengt Jernack, som i 13 måneder har oppholdt seg her i landet som korrespondent for Tidningarnas Telegrambyrå, men som ble utvist etter sin omtale av hondelsene i kasernen på Majorstuen om morgenen den 16. august, har på Norstedts forlag i Stockholm utgitt en bok med tittelen "Folket utan frykt". Alt det materiale som Jernack ikke hadde den ringeste utsikt til å benytte mens han var korrespondent - hvis han de ønsket fortsatt oppholdstillsel - har han nå samlet i denne boken, som er en usminket reportasje "Om den norske stålvalven".

Med sin stille, ordnede og sene mentalitet er det norske folk noe enestående også når det gjelder å være uten frykt; konstaterer forfatteren. Men døres not består ikke i dumdristighet og skyldes ikke ukyndighet eller tillegdighet. Hver eneste nordmann vet hva det vil si å bli tatt av tyskerne. Han kjenner Gestapo. Han kjenner de Wehrmacht. Han kjenner til nazismen og nazistene og den desparate sadisme langt utover det troliges og utroliges grenser som kan preges av de verste av dem alle, av de som har formadt sitt eget land og folk. Det som tar mest på i den følgende terroron er uvissheten, heter det videre. I dag er jeg fri, men morgen blir det kanskje min tur til å føres til "Terassen" eller koncentrationsleiren. Den tanke kan ikke selv den mest forsiktige frigjøre seg helt fra. Erfaringen har også vist at han gjør klokest i å tenke slik.

Det viktigste er imidlertid ikke å være redd. Å leve i stadig frykt klarer ingen i langt å holde ut. - dette er bakgrunnen for Norges stille kamp mot undertrykkelsen. "De har ikke kommet noen vel med oss hittil", sier nordmennene, "og det gjør de heller ikke i den tiden som gjenstår til JAGEN kommer. Hils våre venner på den andre siden av grensen med det".

De mest skremmende bildet er forfatteren av mennene omkring minstrespresidenten, det parti som kalles det statsbærende og hvis medlemstall ikke engang når opp 1,5 prosent av det norske folk. De vot selv at de er hatede menn. En av de mest forhattede er politiministren, Jonas Lie, som forfatteren ikke anledning til å treffes tre ganger. Derimot lykkes det han aldri å få foretrude for Quisling, "som ikke tycker om svenske journalister". Siste gang Jernack så Lie, var en uka før de voldsomme hendelsene i midten av august år, da politifullmektig Ellifson ble henrettet. Lie led av sumpefeber, som han hadde pådrodd seg ved fronten i Øst. Han kunne ikke sitte stille mer enn et litet øyeblikk ad gongen. Rastløs gikk han opp og ned i sitt arbeidsværelse. Han var høyrd! ansiktet, svetten perlit på pannen og hændene beveget seg nervöst. Det uhøggligste ved ham var imidlertid blikket. Det var på en geng flakende, fanatisk, lumskt, hatsk og sadistisk.

Et opprinnende kapitel er skildringen av en rettsak i august forrige år, da den tyske politidomstoldmøte som nordmenn til døden for sabotasje og tillegjengelig virksomhet til bestre for fienden. Jernack kom med ved en misforståelse - det var ellers bare NS-journalistar som skulle få overvære forhören. På langbenen i rettsalen satt de 8 anklagede, lenket sammen med håndjern to og to. Etter rettens oppfatning var de kommunister, men selv sa de at de hadde handlet ut fra patriotiske motiver. Den ene av dem hadde erkjent at han hadde dropt en norsk politimann med et pistolskudd i nakken. Hvorfor? Jo, fordi politimannen var en kjent angiver og sadist, som uten skrupler plagede og pine utallige av sine egne landsmenn. Anklageren nedla påståend om dödstraff for alle av dem. Hvorledes vil de anklagde reagere? De satt fortsatt stille og behersket, men de pustet tungt. Den unge mann som satt nærmest forfatteren tok opp lommeklokka med sin ledige hånd og tørket svetten bort fra pannen. Den andre hånden var lenket. Baketter avsas dommen. På tysk. Det var forferdelig å se på de anklagde hvorledes de anstrengte seg for å oppfette hva som ble sagt. En ungunge fikk

26 NOV. 1943

ca 4410

NR. 136 - 3 ÅRG.

Mappe YI.
Ekspl. 136
Arg. 1943
ONSDAG 24 NOVEMBER 1943.
Jfr.

om års tukthus. Han falt sammen og gråt. Stedekameraten som ble dømt til døden vendte bare hodet og betraktet ham. - Det tok lang tid før jeg ble meg selv igjen etter denne opprivede tragedien, sier forfatteren. Høye detaljer husker jeg ikke lenger, men uttrykkene i dødsdommens anslag glammer jeg aldri.

Jernacks bok, heter det i en svensk anmeldelse, er et tvernstitt gjennom norsk i dag. Den er et levende vidnesbyrd om et folk som seigner under øket, men hvis and er ubrett, - en i ukjent trods sammensværet nasjon, som bare venter på den store dag da NÆRE ATTER BLIR FRITT! Boken må leses av enhver svenske, slutter anmeldelsen.

DE ALLIERTE har nå opprettet et felles informasjonsbyrå - United Nations Information Office (UNIC). Følgende land er representert: Australia, Belgia, det kjempende Frankrike, De Forente Stater, Hellas, Jugoslavia, China Luxemburg, Nederland, Norge, Polen, Storbritannia, Syd-Afrika og Tsjekkoslovakiet.

STATSRÅD ANDERS FRIHAGEN, som er norsk representant i UNRRA, de alliertes hjelpe- og gjenoppbyggingsadministrasjon, er blitt valgt til visepresident i den komité som skal hjelpe personer i Europa tilbake til deres hjemland etter krigen. Organisasjonen har under arbeid omfattende planer for hjelpe med levensmidler til nøytralitetsdeler av Europa. Det er besluttet at både og småbarn skal få hjelpe først hvis forholdene ikke med engang tillater hjelpe for alle.

DET SPANSKE REGJERING, eller i hvert fall utenriksministeren, sendte for kort tid siden et hilsningstelegram til Filippinene nye president Laurel, da Filippinenes fulle selvstendighet ble proklamert av Japanerne. USA's regjering erkjerte seg også tilstøttet med dette, og den spanske regjering har derfor nå forkjart seg om telegrammet. Detta var ment som en hofflighet bort, og var på ingen måte å betrakte som noen spansk anerkjennelse av den nye regjeringens tilstand på Filippinene, heter det i redaksjonen. USA's ambassadør i Madrid har lett meddele at hans regjering henved regnar opstoden for avklarat og ute av verden.

DET GJØRER I VICHY, man det er vanskelig å få brent på det rene hva som egentlig foregår. Det synes imidlertid sannsynlig at det kommer til å bli forandringer i Lavals regjering. Blandt dem som skal gå nevnes i første rekke utenriksministeren, som ikke klarer å beherske "terroristene", og undervisningsministren.

DET FORLYDER at hvis et medlem i NS grefer å skaffe 5 nye medlemmer, får han selv adgang til å melde seg ut. Kan han skaffe 10 nye medlemmer, får han skriftlig bevidelse på at han aldri har vært medlem av partiet!

HENS DET FOR ANDRE dødelige er forbudt å bære de norske farver eller det norske våpen i noensomhelst form, flottet henn Ministerialret i Luther sag for tiden med gull mansjettknapper med den norske løve og krone.

Mappe 41
Ekspl. 137
Årg. 1943

O. V.

NR. 137 - 3 ÅRG. Jfr. FREDAG 26 November 1943

27 NOV. 1943

LONDON = RADIO

!!!

Allierte fly griper effektivt inn i kompanirområdet og ingen bombefly har vært på taket bok flandens linjer, og jernbanen og andre militære mål i Norditalia er blitt angrepet.

Flyangrep. Allierte fly har etter rettet et voldsomt angrep mot Berlin. Det er det annet i løpet av 5 dager, og det karakteriseres som det største som noensinne har funnet sted mot rikshovedstaden. Stor brann raser flere steder i byen, og etter de opplysningsrapportene fra nattens angrep skal angrepet ha vært i høyeste grad vellykket. Etter en Zurückmeldung skal angrepet særskilt ha vært rettet mot hovedstadens sentrum, og blandt annet regjeringssbyningen i Wilhelmstrasse er truffet. Telefonforbindelsene med Berlin er også blitt ødelagt etter nattens angrep. - I alt ble det sluppet over 2000 tonn bomber over byen. 26 britiske fly gikk tapt, og dette oppgis å være en meget liten prosent av antall angripende fly. Men dette viser motstand fra tyske jagerne.

Et mindre antall allierte fly bombet i natt mot Vest-Tyskland.

Om dobbeltraflet natt til fredag erklares det offisielt at dette var det kraftigste angrep som noensinne har blitt rettet mot to mål på fastlandet samtidig. Det var Berlin og Ludwigshafen som var hjemmested. De 32 bombefly som gikk tapt var en forsvinnende del av det overordentlig store antall fly som deltok. Over 2500 tons sprang- og brannbomber ble kastet.

De to siste konsekvensene fra angrepet mot Berlin er fulgt etter at Mosquitos i løpet av en måned har gitt den tyske hovedstad ikke mindre enn 16 "pålestikk", som sikkert har berørt berlineinene daskillig nattesøvn og bragt varden i produksjonen. Under angrepet natt til fredag ble det kastet over 380 to-tonns bomber på 30 minutter, det betyr en to-tonns bombe hver 5. sekund. Det var dirlig vært med tyde skyldige og svært kule i hitvinden, opp til 45 kuldegrader. Ved det første angrep var det ingen jagermotstand og svak luftvermotstand.

Angrepet mot Ludwigshafen var nr. 2 i løpet av 24 timer, idet byen var blandt de mål som Liberatorene angrep natt til torsdag. Ildebrannene fra dette angrepet raste inn da de nye bombardementer satte inn. Siktet var godt, og en av flyerne stor at byen var som et uhyggelig ildehav. Det var heftig sperrild fra luftvernet, og virksom motstand fra nattjagerflyene. Ferden fram og tilbake over Nordsjøen var vanskelig, med iskalde vindar, snefall og kraftig dannelses på flyene.

Det fjerne Østen. Amerikanerne har foretatt en ny landstigning i Stillehavet, denne gang på Apavama som ligger 80 sjømil fra Tarawa. Man tror at de allierte landgangene er opprettet til et større sjøslag i det mellomste Stillehavet. Apavama hører til Gilbertøyene, og er den tredje øya i denne gruppen som amerikanerne er gått i land på. Lørday opprettet de bruhoder på Makin- og Taweraøyene. På Makin måtte observatører følge denne operasjonen med stor interesse, da den sannsynlig var sikte på å sprengje en kile mellom de tyske tropper som går til angrep ved Shitamir og de som opererer ved nedre Dnjep. Russene utvidet hurtig sitt bruhod på Dnjepros vestbredd og har trengt inn i Tsjerkassys nordvestlige daler med tanks, infanteri, fallskjere og commandostyrker. Kampen om byen er i full gang. - Fra kampene inne i Dnjepros buen melder Moskva om et nytt kraftig fremstøt mot Krivoj Rog med betydelig framgang for russene. Fremstøtet ble sett i gang syd for Kremenchug og fra Dnjepropetrovsk. Moskva melder også at det felt 3000 tyskere i dette området lørdag. 16 steder til er gjenerobret i dette avsnittet. De russiske geriljastyrker har grep aktift inn i kampene ved å avskjære de tyske forbundnes- og forsyningslinjer bak de tyske stillinger i samme bydel som de russiske tropper innledet offensiven. Store styrker fallskjermtropper deltar også i operasjonene.

Italia. Det kjempes under vanskelige værforhold i Italia om dagen. Overalt er det dyp støle. Bekker og elver er steget langt over normal vannstand, og kampene foregår i vanskelig fjellterräng. Til tross for dette har 8 armé sett igang en ny offensiv. Tidlig i dag morges gikk deler av 8 armé over elven Sangro, og angrepet mot de sterke tyske stillinger der. Byene Basto Girardi og San Pietro er erobrete. - I det siste er det kommet stadig flere kanadiere til Italia som deltar i kampene.

Balkan. For å avslutte det tyske forsøk på å rokke Dalmatiakysten, har jugoslaverne satt i gang en motoffensiv mot tyskernes nordre flank og har hatt god framgang. Uten i vasallstatene grifte stedig om seg. En hel del byer blir evakuert. Fra Ankarc meldes om en strim av tyskere som bringer med seg sine verdier. De har mistet troen på seg, og bringer med seg noe å leve av i nærmeste fremtid.

En ting som vi i denne tiden bør være på vakt mot er germaniseringen av vårt språk. På så mange måter kan påvirkingen utenfra liste seg inn på oss og sette seg fast. Og når det så til og med blir påbudt at avisen skal benytte frammede betegnelser er det enda mere grunn til å plante fattene i bakken og være på vakt. På samme måte som vi her hjemme er under tysk innflytelse kan man se i de norske avisene på utefronten, at man der er under engelsk innflytelse. Som det norske språk her hjemme brenner merkes av tyske ord og uttrykk og setningsbygning, ser man at vårt norske språk hos våre kollegene der ute blandes opp med engelske vendinger. La oss endelig ikke glemme å hegne om vårt språk i denne tid! Ja, ganske spesielt i denne tid! Så godt vi etter omstendighetene kan, hver på vår kant. Slektene skifter, men språket består, og det er blant annet det som skal prege fremtidens Norge. La det bli norsk i klang og preg, og la det fremfor alt bli e k t e , f r i t t for innflytelse utenfra, fra hvilken kant den enn måtte komme. Det er ingen nødvendighet at vi mister vårt språks egenart. Det atår til oss selv å hegne det mot fremmed i innflytning.

- v -

"Hør disse herrer ser at spillet er tapt krammer de skjelvende ut med løst og fast om sin håndtering og angir villig sine medskyldige i håp om derved å formilde dommerne."

Venstrende setning fra Aftenpostens morgennummer for 20 november er bare et bruddstykke av et nokså larvet forsök på å tilslisse den frie norske presse.

Påstanden om at en arbeider etter direktiver fra London er kanskje ikke så ille, ettersom H. M. Kongen og vår eneste lovlige regjering befinner seg der, heller ikke virker det særlig alarmerende at den mest korrupte partiflokk vi noengang har hatt etter beste forskrift stikker å trekke andre ned i sin egen støle. Men uttalesen om disse herrer som skjelvende krammer ut med løst og fast er ikke så langt fra å være den sjoflestes usannhet som under det nye regime har vært fremsatt i Aftenpostens spalter. At der også mellom den frie presses folk i nes dem som hverken har legemlig eller sjølelig styrke nok til å tale den tortur de utsatt for er en kjennsgjerning, til uotelig vanære - ikke for disse herrer - men for de bånd som utfører forhåndsmennes verv i marternameret. De har innført forhåndsmålet så usannsynlig grusomme at selv den meget beryktede middelalder virker forsonende i sammenligning. Når en mann i sin ytterste nød kaster seg ut fra et vindu på Victoria Terrasse, er det et vidnesbyrd om både hvor ufattelig grusomme de pinsler han har mistet gjennom er, og om den and som rår i den frie presses rekker.

En ganske annen sak er at alle de mange ammunisjoner som absolutt taushet selv i den fortroligste krets hittil har monnet lite, og at mange ved en ukontrollert eller - det verste av alt - skytende ytring har brukt ulykke over flere mennesker og gjort større skader enn de aner. Vent i Guds navn til det hele er over, til man kan snakke så meget man vil!

Opphavsmannen til artikkelen i Aftenposten vet like godt som noen annen hvordan disse forhåndskravene seg. I det minste kjenner han ganske sikert den ærefulle innsats hans eget partis i krigsinstanstribunal han gjort i leiren ved Breitvedt. Likevel forsøker han å innbilde sine lesere at det er en flokk knehöner og betalte svindlere som for øyeblikket utfører det nasjonale vernearbeidet her i landet. Skan Dem hvis De ennå har en gnist av denne oppdragene følelse tilbake. Har De ikke dat, så vit i det minste at Deres oppsett bare betyr et utilstrekkelig sluseri med trykksverte og parapir.

BERLIN HAMBURG ISERES

I tre netter på rad - natt til torsdag, onsdag og torsdag - har Berlin vært utsatt for de voldsomste flyangrep i historien. Vi bringer her

en rapportasje fra storangrepet natt til torsdag:

Natt til torsdag ble Berlin utsatt for en rekke angrep som i styrke og omfang stiller alle tidligere raids mot den tyske hovedstad i skyggen. Det tok nesten en time før de allierte bombeflottiljene å passere over Kanalen. Det gir et bilde av bombearmadaens størrelse. Kort etter at de første eskadrene var forsvunnet innover fastlandet, innstillet flere tyske radostasjoner sine utsendinger. Den første nyhetssendingen torsdag morgen ble avbrutt av meldingen om at det britiske flyvåpen hadde rettet et voldsomt angrep mot Berlin. Allerede de foreløpige rapportene viste at ilddeggelsene hadde et uhyggelig utfang, og at deler av Berlin ble lagt helt i ruin.

Angrepet begynte ved 8-tiden om kvelden, og allerede noen få minutter etter at de første to-tonns bomber hadde nådd sine mål ble byen myset av voldsomme eksplosjoner, og brannene sprede seg med rasende fart. Hundrevis av store branner herjet Berlin en måneds tid etter angrepet. Hele kvarterer er utslettet, og kjempemessige røksøyler lå over Berlin. Flyverne forteller at ilddebrannene kunne sees på en avstand av betydelig over 100 km tilbross for at været var tåket.

På offisielt britisk hold erklares det at angrepet var det mest kontrollerte som er gjennomført. I løpet av 30 minutter ble det kastet en rekordlast av spreng- og brannbomber på over 2.700 tonn. Det vil si at det ble kastet 90 tonn pr. minutt. De kjempemessige ilddebrannene, som i løpet av kort tid flytt sammen til et gigantisk lål, avspellet seg mot den tåkete nattihimmel. Ca. kl. 20.20 ble Berlin myset av en uhyggelig eksplosjon, den farligste som noensinne er observert av allierte flyvere under

deres mange besøk over Tyskland. Allting ble plutselig gnistrende hvitt, forteller en britisk pilot. Det intense hvite skinnet varte en lang stund før etterpå å gå over i rødt, slik at scenen minnet om en fantastisk solnedgang. Som et annet bevis på angrepets overordentlige intensitet fremholdes det at i de 30 minutter som rullet varte, bare observerte en 2-tonns bombe som eksploderte utenfor selve ildhavet.

Skadene i Berlins sentrum er veldige, forteller et øyenvidne som kom til Stockholm torsdag kveld. Utensiksdepartementet brant torsdag natten. Ribbentrops private residens er helt utslettet. Goebbels' bolig brant også, og Hitlers bolig har fått hele overste etasje herjet av ild. Hele høyre side av Farissplatzen, den store plassen ved Brandenburger Tor, er brent ned. Spoorhuset, nå rustningsministerium, er brent ned til grunnen. Potsdamer Bahnhof er utslettet, og Anhalter Bahnhof betydelig skadet. Stasjonen ved Friedrichstrasse er derimot uskadt. Den engelske, franske og svenska legasjonene boliger er totalt ødelagt.

Atlantic anslår antallet av uthombede til 38 000. Tusenvis av mennesker er drapt, hvorav mange fremdeles ligger under ruinene. Arbeiderbefolkningsen må gå til sitt arbeide, da kommunikasjonene er brutt helt sammen. Kvartal etter kvartal avspesles av politi og militær, og brannkorpsene arbeider feilslsk. Sprengpatruljer er i aksjon for å rydde opp blandt de sammenstorte husene og for å opprette i det minste en provisorisk gjennomgangstrafikk. Her og der eksploderer tidsinnstilte bomber, og nye braner bryter ut. Ifølge Atlantic pågår det en fullständig folkevandrung ut fra Berlin. Alle som kan ta seg ut av byen gjør det. Det regnes med at det vil ta måneder å rydde unna bare de verste sporene etter angrepet. Raidek har ført til slike konsekvenser for Berlin at et nytt ord er i ferd med å bli føyet til det britiske krigsvokabular, nemlig berlinsore.

Bare 4 dager før dette angrepet, altså natt til fredag, hadde Berlin også et kraftig angrep. Det ble da kastet nesten 1000 tonn spreng- og brannbomber mot byen, deriblant et meget stort antall to-tonns bomber eller såkalte blockbusters. I august og september er Berlin blitt utsatt for 3 heftige angrep med sammenlagt over 3000 tonn bomber. I løpet av 1943 er Berlin blitt herjet av over 7500 tonn spreng- og

80 NOV. 1943

Mappe 41
Ekspl. 138
Årg. 1943

NR. 138 - 3 ÅRG.

O. V. MANDAG 29 NOVEMBER 1943

Jfr.

4332

brann i byen. Allerede før kampene begynte natt til tirsdag var det voldt så store ødeleggelser at myndighetene ikke lengre var i stand til å rydde opp i de mange sammanstyrte kvartalene. Berlin har en arbeiderbefolknings på ca. 1 million, som er beskjæftiget i de store elektrokjemiske industrien, i flyfabrikker og i fabrikker for framstilling av krigsviktige instrumenter.

STOCKHOLM: Som sjef for det norske flykningkontor er utnevnt major Olaf Helseth.

SØRGENHET I LIGHET OVER FREDRIK RAMM.

(Politiken) Ved en snuk mindhåndtildelighet i Domkirken tog Danmark også avsked med den norske redaktør Fredrik Ramm, der forleden avgikk ved døden på Fyon. Det store Kirkerum var tørt besat, og en række afsluttede Kranser og Blomsterdekorationer strakte sig gjennom midtgangen. Overfor Baaren, der var indlydet i det norske Flag, sad fru Eva Ramm, der var kommet hermed for at træffe sin syge Mand, men ikke nædede at stige Farvel til ham.

Fredrik Ramm's gode Van, Pastor Brodersen, holdt en grimbende Tale ved Baaren.

For os hans Venner er Fredrik Ramm's Jød en Hjertesorg. Vi vilde jo alle at han var svag, men vi havde et han skulle kunne ha hjem til Norge ... Han kom ud for store Lidelsær, men aldrig hørte man en Klage fra Fredrik Ramm, og han bar sin Skasne uden Had og uden Bitterhed. Det vilde være god Brug for en Mand som Fredrik Ramm til at arbeide for en Genopbygning i Forsoningens Aend. Døden har sat Bon for hans Virke, men vi kan alle lære af hvad han Øvede.

Pastor Brodersen rettede også ord til fru Eva Ramm. Efter Pastor Brodersen talte Pastor Holt.

Til Tonerne af "Vaar Gud han er saa fast on Borg" blev Kisten bearet ud af Kirken.

Fredrik Ramm ble bisatt fra Det nye Krematorium onsdag.

Boykotten av "Sangen til Livet" førte fram. Den er nå tatt av programmet, etter et rekordfart underveis.

Tysk kommentar etter angrepet på Kneben Nabydangruver:

Die grausamen Amerikaner setzen ihre Terrorangriffe gegen Frauen und Kinder fort; so haben sie diesmal wieder Kneben angegriffen.

NYHEDER FRA LONDON TORSDAG KL. 18.30.

Nye angrep mot Berlin. For tredje natt på rad og for fjerde gang i løpet av en uke har Berlin vært utsatt for voldsomme angrep av allierte bombefly, isosquitos gikk til angrep mot den tyske hovedstad i natt, og flygerne berigter at det fremdeles brant i byen etter raldene de to foregående netter. Da angrepet natt til onsdag forteller flygerne at de kunne skjønne gatene gjennom det røde brannskjæret som lå over byen etter angrepet natten før. Det var flere tyske flygjere oppen enn tirsdag natt, men ikke en færre enn vanlig ved trediggars angrep mot Berlin.

Aftontidningen skriver at under angrepet natt til onsdag ble Berlin rystet av voldsomme eksplosjoner. En sky av aska drev gjennom gatene, og det var en intons hete fra flammene. Hele kvartalet sto i flammer onsdag morgen, og en mengde gater er fullständigt uframkomlige. Telefonforbindelsen mellom Sverige og Berlin er snar ikke kommet i stand, og ingen vet når det kan skje. En del av Transoceans kringkastningsstasjoner har vært ute av drift siden natt til tirsdag. De tyske myndigheter trister folket med at et slikt konsekvent angrep mot Berlin ikke stadig kan gjenta seg. Det er en metode som britene kan bruke bare

en gang. Om ti eller tre uker vil det hele være over. Britene kan ikke gjøre noe tilgjende en gang til ...

Flyangrep forvridt. Store styrker av amerikanske flygande festninger angrep i går abathavnen i Toulon, og amerikanske Liberator-fly bombet skiftemotter i Sofia. I dagstidens tirsdag foretok allierte bombefly eskortert av jagere virksomme angrep mot flyplasser i Nordfrenkrike.

Russland. Russene har måtte innse alle tyske motangrep syd for Kiev, og her selv bedret sine stillinger. Dagens kommunike melder at tyskerne ikke har erobret en eneste tommen jord nord eller øst for Shitomir i det siste døgn. Krigskorrespondenter skriver at russene etter å ha motstatte de tyske motangrep tvert mot benyttet anledningen til å rykke fram og har ført etter sine stillinger. De tyske krigsrapportene klager mod høye ord over det besværlige klima med dyp snø på veiene og ujohomtrængelig tåke. Taken utnytter de russiske styrker til å føre hurtig hugg mot de tyske flankene. I den nordlige del av dette uvennlig slåss tyskerne med Prripet-sumpene, i ryggen, og mengden på jernbaner gjør stillingen vanskelig for dem. De trenger en avgjørende seier i sin Shitomir-offensiv for å unngå at farer som truer dem, og etter dagens meldinger ser det ut som om de helt har mættet slutt. Å tenke på videre framgang.

Nord for Gomel har russene gått over Boretsna og driver den ene tyske panserarme stedig lenger ut i sumpene omkring Prripet. I dette avsnitt er gerillastyrkene særlig virksomme, og terrenget er ideelt for den slags krigsføring. Den tysk-ørnisonen i Gomel har på det nærmeste fått avbrutt all forbindelse til lands med andre tyske avdelinger. For å forsyne troppene i Gomel med våpen og ammunisjon, har den tyske overkommandoen måttet gripe til unnsæting fra luften. Ifølge en melding fra Moskva nærmer en russisk panserkile seg trafikkpunktet Mosyr vest for Rjotsja.

I Dnipro-buen har russene hatt ny framgang. De har satt i gang offensiven ved Krivoi Rog og Nikopol, og Moskva-kringkasteren melder at offensiven strekker seg over en 200 km bred front. Russene har avbrutt jernbanen mellom Kramentsjuk og Snomenka, og står på et punkt bare 20 km fra Snomenka. En annen russisk kolonne rykker fram fra et punkt rett vest for Snomenka og rett nord for Krivoi Rog.

I Tsjerkassy fortsetter det med heftige gatekamper, og fra natten til onsdag fortsetter de russiske styrker seg stedig lenger inn mot byens indre deler. Tyskerne forsøker seg innbitt, i et av det et russisk gjennombrott her vil kunne bety edskillelse mellom troppene i Shitomir-trakten og troppene i Dnipro-buene.

Meget tyder på at russene har høpt opp mengder av tropper og utrustning ved Dnipro, nedre løp med sikte på angrepsoperasjoner mot Chorsom og Nikajev. Målligens forbereder den russiske overkommandoen et nytt krafttak i Syd-Ukraina for å kaste tyskerne tilbake mot Bug og Dnestr. De tyske kommentarene til komponen i dette avsnitt nevner heftige avvergesslag, og den tyske overkommandoen melder om "defensiv forsvarsfront".

Stillehavet. I et sjøslag i det sydvestlige Stillehav mellom Raboul og Salomonsøyene har lette amerikanske sjøstridskrofter senket 4 japanske destroyere og skadet en fregat. Ingen av de amerikanske krigsskip er gått tapt. Troppene ved Dougaevville har hatt jevn framgang. De amerikanske operasjoner på Gilbert-øyene fortsetter tilfredsstillende.

Italia. Etter at deler av 8. armé gikk over Sangro-elven tirsdag morgen, har de ulykkelig sett brohode og forbedret sine stillinger. Det er erklaart beleiringstilstand i en rekke deler av Italia.

LONDON - RADIO

111

Utrykket "utefront" i motsetning til hjemmekrigen skal først og fremst benyttes i Sverige. Denne motsetning, som bare er rent filologisk, har forvridt i den svenske presse vært utdype langt utover det faktum at den ene kjemper innenfor, den andre utenfor Norges grenser. I realitet er det ikke slik, hvor vi en befinner oss, en eneste linje, og kamps manlig og mål er det samme for enhver, Norges frihet. Uttrykkene "hjemme"- og "utefront" er altså i grunnen en misvisning. Men når det ikke er gitt inn i vårt prorför, og dessverre har ført til enkelte misforståelser, blir det kanskje vært riktig å se litt nærmere på utefrontens stilling i forhold til de hjemmeværende.

Alle de skjellsord som fra Quislings og hans følgesvenskers side har vært benyttet mot nordmenn i utlandet skal vi her ikke beskjæftige oss med. Btrøre kan en skuffelse neppe uttrykkes. Det er vår egen oppfatning det gjelder.

Den var usigelig trist den juniomorgen i 1940 da det ble meldt at kompanien i Nord-Norge var avsluttet, og at Hans Majestet og regjeringen hadde funnet det riktigst å forlate landet. Hvorfor kunne de ikke bli, spurte Kongen seg selv. Men til hvilte skulle de blitt? For å gjøre seg til fredskap for de tyske okkupanter? For at Kongen skulle tilsmuses og nedvirdiges av en halv rekke tyskdomperte befolkninger under Vidkun Quislings hånd? Nei, Kongen og regjeringen gjorde det mest rette. Og skulle de kunne utrette noe for Norges sak, var det også nødvendig at det kom folk fra Norge som kunne holde kontakten vedlike og underrette dem der ute, om den indre tilstand i landet, foruten at de også måtte ta sin del av det stedig voksende arbeid. Dette Norge utenfor Norge fikk også rent moralisk sin store betydning for oss, ikke minst ved det faktum at Kong Haakon ble den virkelige samlingsmann for hele det norske folk. Regjeringen Nygaardsvold sitter både i medhold av parlamentarisk og Norges grunnlov som var eneste lovlige regjering etter Hans Majestet ikke har funnet det tilstrekkelig å utnevne et annet ministerium, hverken i London eller da regjeringen ikke sin avskjedsansøkning her hjemme.

Hva som i disse år har utført den største innsats for Norges sak skal vi ikke diskutere. Først og fremst fordi det er et spørsmål som overhode ikke lar seg besvare. Dernest fordi det kan blådra til å danne en

loft i folket som vi absolutt ikke må ha. La oss nå ikke lage Sigurds og Øysteins mannejevning omgjen. Vi vet av bitter erfaring hvilke ulykker det kan føre til. "Heller hedre hver sin bror på den felles fedrejord, huske alt hva godt han ville, i det store, i det stille."

Det er sant at vi har mange dyktige folk her hjemme - oppriktig talt lagt flere enn vi ante. Men det er ikke mindre sant at det også sitter et stort antall utenfor landets grenser, og hva det gjelder om når gjennom oppbyggingen skal begynne er å finne de best skikkelige til hvilket enkelt stiftelse, uten hensyn til om det er hjemme- eller utefrontens folk. Hvis noen gang dette spørsmål skulle bli avgjørende for valget, gjør vi igjen en fell som må betales, ettersom det er farligst av alt er å improvisere et statsstyre. Nettopp på dette området har vi meget å rette på. Og her bør vi kanskje i første rekke ta Sverige til eksempel fordi man der alltid har vist en lønnsom påpasselighet med valg av folk som hadde til oppgave å velge over statens prestisje både innad og utad. Å være en nasjon med anerkjent rett til å danne sin egen stat, er et så betydelig gode at man også må forlange den største mulige dyktighet og ansvarsfølelse hos de menn som skal overvekledens tør. Hjemmekrøftene man eller emigrant gir i ingen som helst kvalifikasjon når dette spørsmål skal stilles.

Hva regjeringen angår har vi døms offisielle erklæring om at den med Kongens samtykke ønsker å demobilisere så snart den kommer hjem, - grunnlovsmessig også helt korrekt. Doretter ventes man at Kongen vil utnevne et ministerium som får til oppgave å passe de løpende forretninger til kontraforsvaret, et høye 11k osv. Et halvt års tid. Kom hjem om morgonen etter å ha tilbrakt resten av natten i en kjeller i et hus som merklig nok ikke var brent helt opp. Hjemme hos meg er det merklig nok ikke skjedd noe. Min kone har fått et lettare sjokk, men ellers er vi o.k. Her ser slik ut

og utskrive nyo valg til Startlinjet, hvormot en parlamentarisk styreform. Igjen kan etabliseres. Dette er den fremgangsmåte man har tenkt seg i London, og man kan i det minste ikke påstå at den betyr noe brudd i hverken med forfatning eller tradisjon. De som blir blitt det det norske folk som kommer til å avgjøre i hvilken hundre dets velferd skal legges. Og så spørres det i grunnen bare om hva og hvor meget vi har lært siden hin skjennsvangre 9. april. Et folk får den regjering det fortjener, heter det. La oss når tiden kommer vise at vi fortjener det beste vi kan få i kvalitativ henseende, så har det ingen nöd. Hva som kan ligge tilbake å gjøre opp av gammelt regnskap, far også ligge til rette til punkt er ikke. Men med hensyn til dette skal vi også huske at den parlamentariske regjering har medansvarlig i hele det folk den er utgått av. Man får ikke bare hva man fortjener, men også ofte hva man vil ha.

Noe jordisk paradis hvor den skjønne samdrøktighet ubetinget hersker, tror vi ikke at Norge vil bli. Dertil har vi hver især altfor mye som skal ha sagt. Men la oss i det minste forsøke å bli enige om en ting, den nemlig at utover alt det andre vi har så å slåss om, skal aldri motsetningen mellom hjemme- og uteværende i denne tid få lov å røse seg skillemo i mellom oss. La oss bli enige om dette, ikke for vår kjære persons skyld, men for Norges, for det fedreland som betydd så vendlig mye, mer enn vi visste. Det trenger alle i enda høyere grad enn noengang før, og en plass til alle blir det også heretter, om ikke hver enkelt kan få sin egenhet tilfredsstilt, eller kanskje synes at hans innsats så langt fra ble lønnet etter fortjeneste. Det var vel heller ikke for fortjenestens skyld at han utførte sitt arbeid. . .

STÅR VI FORAN TVANGSUTSKRIVNING AV BARN?

Det norske folk ser med storstøt forbause rapporter i de strengt kontrollerte avslene om at ikke bare vernepliktige menn i de baltiske land utskrives til krigstjeneste, men også kvinner og barn ned til 11-årsalderen. Da disse meddelelser neppe kan være noen propaganda for det tredje rike, må offentliggjørelsen av disse telegrammer i den nyordnede presse ha en annen, spesiell hensikt, sannsynligvis å forberede det norske folk på liknende tiltak her.

Det er dessverre ikke usannsynlig at tyskerne også med planer i denne retning. Om så vil vise seg å være tilfelle, vil man vente at alle føredømme nekter å sende sine barn til legeundersøkelse eller arbeidskontor, og i det hele tatt nekter å la dem registrere. Alle vet nå at arbeidsinnsatsen ikke har noe med vår selvberging å gjøre. Det er en mobilisering, spesielt av de yngre årsklasser, imot vårt eget land. Derfor må alle stå fast, om påsken: Ingen må melde seg til noen slags registrering. Ingen må miste fram etter innskillelse, det være til arbeidskontor eller legeundersøkelse, til avreisested eller arbeidsplass.

ET ØYENVITNE BERETTER

Et øyenvitne til de allierte storangrep mot Berlin - mannen er formig NS - skriver fra Berlin torsdag :

Han kan ikke tenke seg hva vi har gjennomgått i disse to netterne. Helt Berlin, dvs. omtrent 50 % av byen brenner feindes, deriblant ministerrådet, utenriksdepartementet osv. Jeg er som ved et under sloppet fra det med livet. Første natten var jeg underveis fra kontoret da faenskapet kom. Satt i kjeller ved Glefsdrock hvor huset styrte sammen over hodet mitt. Var derfor ute under resten av alarmen og mistet klærne av kroppen Alt brant hvor du enn så i alle rotning var gaten fulle av fosfor, brennende 11k osv. Et halvt års tid. Kom hjem om morgonen etter å ha tilbrakt resten av natten i en kjeller i et hus som merklig nok ikke var brent helt opp. Hjemme hos meg er det merklig nok ikke skjedd noe. Min kone har fått et lettare sjokk, men ellers er vi o.k. Her ser slik ut

2 DEC. 1943

4351

41

139
1943

NR. 139 - 3 ÅRG.

LONDON - RADI

at man ikke kan forestille seg det. Jeg antar at det er mellom en og to millioner husville folk som strømmer rundt på gatene uten å vite hvor de skal ta hen med restene av sitt jordiske gods. Vi er imidlertid ved godt mot, og jeg skal la høre fra meg hver dag framover, forutsatt at dette huset får lov å stå hvor det står. Det rager nå opp av et hav av ruiner, og sen komisk ut midt i elendigheten. Helse sentrum er totalt rasert. Det fins ikke mat å oppdrive i denne ruinhaugen. Alle fofretninger er utbonet, eller det fins ingen til å betjene. Alt som heter trikkor står og brenner på gatene, og undergrunnsbanen har kjørt for siste gang på alle de viktigste strekningene.

NYHETENE FRA LONDON SØNDAG KL. 16.30.

Russland. I en dagsbefatning fredag kunne jorde marskalk Stalins erobringen av Gomel. Gomel har vært et av tyskernes viktigste støttepunkter under krigen i Russland de siste to år, og ved erobringen av dette viktige industricentrum og jernbaneknutepunkt er all direkte jernbaneforbindelse mellom de tyske styrker på midt- og sydfronten brutt.

Offensiven utvikler seg med stor fart, og i dag meldes at de russiske styrker har hatt ny framgang mellom Gomel og Mogilev. Den røde stjerne skriver at avdelinger av den røde hær allerede er på god vei til å nå Mogilev, og at andre styrker kjemper foran Rogasjiv, som ligger på hovedveien til Minsk. Rett vest for Gomel er de russiske styrker nådd så langt fram som til Kolenkovitski. Til tross for kraftig tysk motstand, fortsetter avisen, rykker sovjetrusserne stadig lenger og lenger vestover. Slaget om de viktige stillinger ved Beresina er i full gang. Uoffisielle meldinger sier at de russiske styrker allerede er gått over denne elven. Det sovjetrussiske kommunike fra i går kveld melder at de tyske tropper som ble slatt tilbake nordvest for Gomel har etterlatt seg biler, store mengder av annet utstyr, ammunisjons- og andre lagre. - Russiske geriljatroppene bek da tyske linjer har minslagd de områder den slagte flende må på gjennom under sin retrett. - I Kiev-fremspredningen har tyskerne sett inn 8 nye uthvilde divisjoner og gjenoppstatti sin offensiv, men dagens kommuniko melder at deres hårde angrep har vært nytteløse. Alle de tyske motangrep i siste døgn er slatt tilbake. Det meldes om voldsomme kamper. På et avsnitt som bare strakte seg over 30 km sette tyskerne i går inn over 400 tanks, i morges raste slaget ikke heftig som nærmeste. - I Donjepr-buen har russerne vunnet nytt turong syd for Krementsjuk. New Cronicles' sovjet-korrespondent, Paul Winterthorn, skriver i en melding til BBC om den tyske motoffensiv at den ikke har klart å stanse den sovjetiske fremrykning. Bare på et begrenset område og rent midlertidig har den russiske fremgang stoppet opp, og dette er skjedd på bekostning av hardt tap for tyskerne, som er fullständig ute av stand til å stanse den sovjetrussiske offensiv på alle punkter samtidig. Sunday Times' Moskva-korrespondent skriver i denne anledning at den eneste offensiv som kanskje kan lykkes er en som kan sette i gang forskjellige angrep på flere avsnitt av fronten. Overraskelsesmomentet er ikke tilstrekkelig til å få taktskifte fordeler, det kan bidra til vellykkede fremgangsor på enkelte frontavsnitt, men kan ikke brukes når det gjelder å få horredammet over hele frontlinjen.

En russisk melding om at ungarske tropper kjemper i Russland er blitt dementert av den ungarske regjering som framholder at de ungarske som er i Russland bare gjør polititjeneste i de okkuperte områder.

Luftkrigen. Sterke formasjoner av britiske bombefly rovet fredag aften et nytt angrep mot Berlin. Over 1000 tonn brann- og sprengbomber ble kastet i løpet av 20 minutter. Man regner med at 1/3 av Berlin nå er rasert, og det siste angrep har ytterligere økt det kaos som hersket i byen etter de foregående angrepene. Observers medarbeider skriver om de britiske angrep mot Berlin som har funnet sted i løpet av de siste 9 dager, at vekten og kvaliteten av kastet bombelast er helt sterkt øket. De nye britiske, brennbomber kan under visse forhold forårsake branner

som er så høftige at alminnelige slukningsmetoder ikke utrekker til. Etter at brannbombe er kastet, og brannene sett i gang, gjør sprengbombe stort ødeleggende arbeid. Murer og andre hindringar synes med jorden, slik at flamme fritt kan bre seg. - Under det siste angrepet mot Berlin var jagarforsvaret svakt. Et angrep mot Stuttgart en time tidligere om natten og et kolossal kraftig angrep i dagstid mot Brême noen timer tidligere, hadde fullstendig lagt beslag på Jagrflyene og gjorde sitt til at forsvarer av hovedstaden var svekket. Om angrepet på Brême heter det at det var den største styrke flygende fastning som hittil er gått ut fra Storbritannia som utførte det, hittil største dagstidsangrep mot Tyskland. Man regner at minst 500 firemotors bombefly. I løpet av hundrevis av Thunderbolt Jagera deltok i angrepet. Etter dette angrepet og nattangrepet mot Berlin svant 29 tunge bombefly, et middeltungt og 5 Jagera. 71 tyske Jagera ble skutt ned. - Det var ingen flentlig flyktlighet over England sist døgn.

Goebbels har holdt en tale i Berlin der han understreker at det mest brennende spørsmål for tyblikket er bombingen av de tyske byer. Vær forvistet, sa han, om et vil deg og nett gjør vårt ytterste for at vi skal kunne gjengjelde det - for eller senere. Aldri skal vi synke så dypt at vi går til noe så nedverdigende som betingelseslös kapitulasjon. Motaksjonen vår øygentlig bestemt til mars-april, vi ser det ut til at vi kan sette den i gang før jul. Øfrene i Berlin mer enn bætiger oss til å bruke alle midler.

Italia. I dag meldes om økt aktivitet på frontene i Italia. Været har bedret seg desidert, og tillater større operasjoner. De britiske troppene som er gått over Sangro har bedret sine stillinger og har brakt fram forsyninger og forsterkninger. Jagerens kommuniko melder også om større virksomhet på 5 områder området. Det har vært nylig patruljeflyvning, og fremskutte avdelinger har rykket opp til 4 km fram og står nå 13 km nord for Vasto i høyliggende terreng. - Allierte fly har vært på vingene og har forsett 500 flyvninger i siste døgn. De har greppt aktivt inn i operasjonene. Andre fly har bombet jernbanen i Jappon og fly er skutt ned mot tap av 5 vogner.

Baigello-regjeringen har truffet forboredelsor til å oppheve loyer som er gitt av fascistene i løpet av de siste 20 år. - Den aktive motstand griper stadig mer og mer. I Firenze og Ferrara er det kommet til omfattende uroligheter. Opprører fører til dagens orden, og det blir tatt de strengeste represaller. Tusenvis av arbeidere i Norditalia er arrestert, mistenkt for sabotasje.

Jugoslavia. Dagens kommuniko fra de jugoslaviske friskaper melder at de i gengang til angrep på kysten i Slovenia og Kroatia. Kommunikatet melder videre om tyske angrep som er slatt tilbake og om virksomhet angrep på flere avsnitt av fronten. Overraskelsesmomentet er ikke tilstrekkelig til å få taktskifte fordeler, det kan bidra til vellykkede fremgangsor på enkelte frontavsnitt, men kan ikke brukes når det gjelder å få horredammet over hele frontlinjen.

Bolivia erklærte Tyskland krig fredag. I dag meldes at også Colombia har erklært Tyskland krig, etter at tysk ubåt hadde senket en colombisk seilskute.

Det fjerns Østen. Om kampene i Kina melder om et start slag syd for Jangtsa. Kampene har ført til inntakelsen av en by som japane har holdt og som det har vært kjempet om i 10 dager. På Ny Guinea har amerikanerne tentatt Sattelburg og fire byer til og erobret mengdevise av japansk utstyr. I Salomongruppen rykker amerikanerne videre fram på Bougainville-byen.

Norgesnytt: Det melder om brann i Universitetets Aula i Oslo fredag morgen. Filharmoniskes generalpæpe der Hilda Waldolind skulle opptre som solist, måtte avlyses.

LONDON - RADI

!!!

Omkring 13000 tonn bomber er i løpet av de siste 14 dager kastet over Berlin. Hvordan det egentlig betyr må man oppleve og over leve for å ha noen anelse om. En tredjedel av det tredje rikes hovedstad er lagt i ruiner. Som kultursentrums har byen aldri innatt noen fremkutt plass i Europa. Ja, en kampmessig provinsby har den i grunner vært i forhold til Paris, Wien og London, fantasifuls og uten lune som en kasarme, grå og triviell som et infanteriregiment på marsj. Hitler skal ha hatt men taktiske planer om å gjøre den til hva den aldri kan bli, en verdensby, fordi prøysserne gjennom hele sin virksomhet til fulle har vist at de er fullstendig usikr til de virkelig store kulturoppgaver. De har bygget opp et tungt og overkomplett administrasjonsapparat, og de har skapt en armé som ikke nok har vist seg særlig effektiv. Men dette representerer også topptytelsen av deres innsats. Som vitenskapsmann har de vist seg meget dyktige når det gjalt å utnytte andre idéer, men mangelen på originalitet var total. Ut over dette å være Soldat og Beamter har prøysseren savd man kan skjonne ingen funksjon, og hans og Tysklands hovedstad er også en by bygget opp av disse to kategorier av mennesker.

Hitler har fortsatt den sentraliseringen av rikshovedstaden som alt var så langt under keiserdømmet. Og Berlin var i høyere grad enn noen annen hovedstad i Europa blitt landets sentrum og kjerne, det sted hvorfra alt grenet seg ut, og hvor alle tråd i løp sammen i administrativ og kommersiell henseende. Under krigen er denne utbyggingen fortsatt. Her hadde den totale mobiliseringen sitt hovedsete, med alt det statistiske materiale den trengte. Her var armé og sivilforsyning sentralisert. Her lå svære fabrikker som arbeidet for krigsindustrien, og herfra administreres også hele den tyske industri. I den siste tiden er en del av alt dette flyttet ut av byen, som f. eks. en del av utenriksdepartementet. Men hele Tysklands administrasjon lar seg ikke på kommando kjøre ut på landsbygden. Det til er den at altfor tungt og stedbunnet maskineri. Hovedmassen av kontorer, funksjonærer og embetsmenn måtte bli der de var, og selv byens befolkning er slik at den overhode ikke kan avstå sin stilling til noen så lenge det nærværende Tyskland består. Etter dette må man bare frøkause seg over at bombattakkene mot byen ikke kom før. Som mennesker, og det er vi jo tross alt, må man forferdes i det innerste av sin sjel over de redselsnettene som opplyst i uken fra 21 til 28 november. Og likevel, dette tyske folk som har til jublet sin fører i medgangens og seirlenes tid, og som skrek av begleiring da de hørte om det strategiske mesterstykket deres egne bombefly hadde utført over Beograd; dette folk har gjort krigen til en av sine fornemste livsverdier. Derfor burde det også tenke seg muligheten av at det også kunne rammes av det selv. Nå gjør den det, og det i en form som verden aldri har opplevd maken til. Vi kan ikke annet, vi yntes over dem som lidder uskyldig, men også dette forferdelige ragnarokk må en dag få ende, og kan bombardementene av Berlin bidra til å forkorte krigen, om bare med noen måneder, må vi i menneskehets navn si det far så skje. Skjønt luftbombardement mot Apne byer er den aller høyestige form for krang.

- Og bombardementet av Berlin vil forkorte krigen! Det er bare en tese, men en man uten betenkning kan sette nokså meget inn på, og det er at uten Berlin kan Tyskland ikke fortsette krigen i måneder til. Selvsagt vil maskineriet gå en stund til med den regulering det har, og med eksersisreglementer og vanmessighet. Men etterhvert som nye problemer og vanskeligheter melder seg, og hver dag kommer med sine, vil også savnet etter det store administrasjonssentrums bli alt mere fullelig. Men mistet kontakten med millioner av mennesker, kan ikke få plasert dem hvor de trenges, kan ikke føre den nødvendige kontroll med hveren enkelt. Forsyningssystemet som allerede i de siste måneder har arbeidet meget tungt pga. de ødelagte kommunikasjoner og de store folkeflyvningene, vil bli stilt overfor uløselige oppgaver etter at rikshovedstaden er satt ut av funksjon. Varemagrene kan ikke erstattes, og vinteren kan ikke bortforklaries for de utallige husviller. Nei, ikke engang av hr. Goebbels selv. Og så kommer en dag også amfibiforsyningens

tur. Den vil man selvsagt gjøre alt for å opprettholde, ut fra det resonnementet at tilstanden i det indre Tyskland kan være hvordan den vil. Så lenge bare fronten kan holdes samlet og kjempende under sin strategiske retrett mot vest, vil også krigen kunne fortsette. - Til det skyldnebestemte øyeblikk da forvirringen og opplestningen i den indre front er nådd så langt at man ikke lenger kan få forsyninger og reserver fram. Så lenge Berlin var intakt og kunne holdes i ro ved hjelp av politi og parkoppsyn, hadde de nazistiske ledere alltid et sted hvorfra man hadde oversikt til enhver tid. Etter at Berlin er satt ut av spillet mangler Berlin et slik nøydende midtpunkt, og den alles kamp mot alle, som er opplestningens forgjenger og resultat, og som vi allerede nå har fått tydelige varsler om, vil etterhvert etablere seg over landet som en præriebrann. Alle disse øydelasselserne og hjelpebølgene vil endre seg mer og mer partiets kontroll, samtidig som de virker til et problem av uhøytidelige dimensjoner. Hitler hadde en gang en plan om å holde Europa i årelang krig for derved til slutt, ved hjelp av den gradvis utmattelse å tvinge de allierte til fred. Etter bombardementet av Berlin og andre storbyer i nord og vest må det bli Tysklands mål å få slutt på krigen så snart som mulig. De nazistiske ledere tenker først og fremst på seg selv og sin egen skjønnhet, og ofrer like gjerne sitt eget som andre folk. Men den fraksjon av tyskere for hvem fedrelandet også betyr noe, vil under de forandrede forhold få stadig større innflytelse, og den fare da utsetter seg for ved å ta saken i egne hender vil også bli mindre etterhvert som den nazistiske terror mistet sitt tak og sin skremse.

BORGERVAKTE !!

Blant de mange ting som tyskere og quislinger har klokket ut for å sikre nordmenn, er den såkalte borgervakten. Den er innført for å svekke den nasjonale motstandskraft og gjøre oss flyktige, ikke for å hindre sabotasje, da en ubevæpnet vakt til forsvar mot attentatmenn jo bare er en latterlig solvmotsigelse.

Før tiden er det tusenvis av nordmenn som er utkommandert til patroljering på jernbanelinjen, broer og forskjellige viktige anlegg. De fleste er sjiknere nordmenn, er den såkalte borgervakten. Den er innført for å svekke den nasjonale motstandskraft og gjøre oss flyktige, ikke for å hindre sabotasje, da en ubevæpnet vakt til forsvar mot attentatmenn jo bare er en latterlig solvmotsigelse.

Dessverre er det en del som forsøker å unndra seg vaktjenesten, dels på grunn av en innrodd uvilje til å lyde fiendens ordre, men i de fleste tilfelle fordi de synes at de personlig bør være ferrest mulig av krangens behagelige byrder. De møter opp med attestor for at de er ansatt i vaktordnen og jo samtidig en offentlig attest for at man er en fremragende nordmann, og man gavner absolutt intet krigsviktig formål eller hjelpeflertallet har opplyst i uken fra 21 til 28 november. Og likevel, dette tyske folk som har til jublet sin fører i medgangens og seirlenes tid, og som skrek av begleiring da de hørte om det strategiske mesterstykket deres egne bombefly hadde utført over Beograd; dette folk har gjort krigen til en av sine fornemste livsverdier. Derfor burde det også tenke seg muligheten av at det også kunne rammes av det selv. Nå gjør den det, og det i en form som verden aldri har opplevd maken til. Vi kan ikke annet, vi yntes over dem som lidder uskyldig, men også dette forferdelige ragnarokk må en dag få ende, og kan bombardementene av Berlin bidra til å forkorte krigen, om bare med noen måneder, må vi i menneskehets navn si det far så skje. Skjønt luftbombardement mot Apne byer er den aller høyestige form for krang.

-

-

Glæs heller ikke at det kan komme det øyeblikk da det har den største betydninghet det er pålitelig, lokalkjente nordmenn ved jernbanen, broer og veikrysset. Det kan komme det øyeblikk da man på denne latterlige vaktjeneste kan få gjort en innsats som man ellers aldri ville fattet anledning til.

Derfor: Vis solidaritet, less ikke krigens byrder over på andre, men gjør også du din plikt og ta din risiko!

TERRORBLÅ MOT UNIVERSITETET.

Helo Karl Johan kokte igår formiddag. Ved 10-tiden ble Universitetet besatt av tyske SS-soldater, som med geværer og full utrustning omringet hele kvartalet. Tyskene sto med 10 meters mellomrum. Alle studentene ble visitert og tatt i forvaring. Også på Karl Johans opptrådte SS-